

**UCHWAŁA Nr VI/37/07
RADY GMINY DOBRE
z dnia 27 kwietnia 2007 roku**

**w sprawie przyjęcia do realizacji Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Dobre
na lata 2007-2013.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457 oraz z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dobre na lata 2007 – 2013, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XIX/92/04 Rady Gminy Dobre z dnia 27 maja 2004r. w sprawie przyjęcia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Dobre.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobre.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Piotr Depta

U Z A S A D N I E N I E

Utrata mocy obowiązującej uchwały Nr XIX/92/04 Rady Gminy Dobre z dnia 27 maja 2004r. w sprawie przyjęcia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Dobre na lata 2004-2013 i przyjęcie do realizacji zmienionego Planu na lata 2007-2013 wynika z potrzeby dostosowania ww. dokumentu do nowego okresu programowania i korzystania z nowej puli środków z funduszy strukturalnych na lata 2007-2013. Ponadto zmiana Planu Rozwoju Lokalnego wynika również z potrzeby analizy i dokonania wielu zmian każdego rozdziału niniejszego dokumentu, celem aktualizacji podstawowych danych charakteryzujących Gminę Dobre.

Załącznik do Uchwały Nr VI/37/07
Rady Gminy Dobre
z dnia 27 kwietnia 2007 roku

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO

GMINY DOBRE

NA LATA 2007 – 2013

OPRACOWALI:

- **SŁAWOMIR ROSIŃSKI**
- **mgr KATARZYNA KRYPSKA**

DOBRE, KWIECIEŃ 2007

S P I S T R E Ś C I

WSTĘP	6
I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO ...	7
II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA GMINY DOBRE	7
1. POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ	7
1.1. Położenie	7
1.2. Powierzchnia	8
1.3. Ludność	8
2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	8
2.1. Powierzchnia ziemi	8
2.2. Surowce mineralne (kopaliny)	9
2.3. Wody powierzchniowe	9
2.4. Wody podziemne	9
2.5. Gleby	9
2.6. Krajobraz i przyroda ożywiona	10
2.7. Uwarunkowania klimatyczne	11
3. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	11
3.1. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego	11
3.2. Stan infrastruktury technicznej	12
• Gospodarka wodno – ściekowa	12
• Gospodarka ciepła	14
• Telekomunikacja	14
• Zaopatrzenie w gaz	15
• Gospodarka odpadami	15
• Gospodarka energetyczna	16
3.3. Stan systemu komunikacji	16
3.4. Własność nieruchomości	21
3.5. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego	22
• Założenia dworsko - parkowe i parki historyczne	22
• Założenia kościelne	23
• Cmentarze i mogiły	24
• Obiekty techniki	24
• Budownictwo murowane	26
• Kapliczki przydrożne i pomniki pamięci	26
• Obszar krajobrazu kulturowego	27
4. GOSPODARKA	28
5. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I SPOŁECZNA GMINY	31
• Wielkość populacji i jej wiek	31

- Poziom wykształcenia33
- Wielkość populacji w wieku produkcyjnym33
- Poziom bezrobocia34

III. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI W GMINIE DOBRE35

1. WSTĘP35

2. LISTA ZADAŃ36

IV. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW42

1. PLANOWANE PROJEKTY I ZADANIA INWESTYCYJNE W OKRESIE 2007-201342

V. POWIĄZANIE PROJEKTU Z DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY, POWIATU I WOJEWÓDZTWA55

VI. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO57

VII. PLAN FINANSOWY NA LATA 2007-201359

VIII. SYSTEM WDRAŻANIA69

IX. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ70

WSTĘP

Wymóg opracowania niniejszego planu wynika z obowiązku przyjętej procedury tworzenia dokumentów w kontekście wdrażania procesu absorpcji funduszy strukturalnych. Plan Rozwoju Lokalnego realizowany będzie w ramach działań Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, krajowych i międzynarodowych Programów Operacyjnych współfinansowanych z funduszy strukturalnych: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego(EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego(EFS), Europejskiego Funduszu Rolnego Rozwoju Obszarów Wiejskich(EFRROW), Funduszu Spójności(FS) i innych.

Plan Rozwoju Lokalnego jest kompleksowym dokumentem określającym strategię społeczno-gospodarczą rozwoju gminy Dobre na lata 2007-2013. Niniejszy dokument został przygotowany w oparciu o Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre zatwierdzonego Uchwałą Nr XVI/112/2000 z dnia 24 stycznia 2000r. oraz Strategię Rozwoju Gminy Dobre na lata 2004-2018 zatwierdzoną Uchwałą Nr XVII/85/04 Rady Gminy Dobre z dnia 14 kwietnia 2004r.

Podczas, gdy zadaniem strategii było wyznaczenie głównych kierunków rozwoju gminy, wytyczenie głównych celów strategicznych i operacyjnych, rolą planu rozwoju lokalnego jest wskazanie konkretnych zadań, których realizacja umożliwi osiągnięcie tych celów. Plan Rozwoju Lokalnego przedstawia zatem analizę sytuacji społeczno ekonomicznej gminy i skupia się bardziej na zadaniach, terminach ich realizacji i szacunkowych kosztach. Dzięki umieszczeniu w Planie Rozwoju Lokalnego konkretnych zadań, terminów i kosztów, dokument ten nie tylko wskazuje na to, co należy zrobić, aby osiągnąć cele zapisane w strategii rozwoju gminy ale określa również harmonogram wykonania prac i pozwala oszacować koszty związane z realizacją poszczególnych zadań a tym samym koszty związane z osiągnięciem celów strategii. Plan szacuje spodziewane efekty planowanych inwestycji i wpływ na przebieg procesów rozwojowych, wskazuje kierunki zaangażowania środków funduszy strukturalnych, pożyczek i środków własnych gminy.

Opracowanie przez gminę Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2007-2013 jest istotne nie tylko ze względu na jej ścisły związek ze strategią rozwoju, ale również ze względu na konieczność posiadania takiego dokumentu przy ubieganiu się o wsparcie z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Plan Rozwoju Lokalnego wdrażany będzie na obszarze gminy Dobre, w okresie od 2007r. do 2013 r. Określenie przedziału czasowego, w którym realizowane będą zadania ujęte w Planie Rozwoju Lokalnego wynika przede wszystkim z ustaleń dotyczących programowania funduszy Unii Europejskiej dla Polski, a obejmującego lata 2007 – 2013. Uwzględniając dotychczas obowiązującą zasadę n+2, przyjmuje się, że ostateczne rozliczenie projektów, które uzyskały dofinansowanie ze środków UE w 2013r. nastąpi najpóźniej do 31 grudnia 2015r..

II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA GMINY DOBRE

1. POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ

1.1. Położenie

Obszar gminy Dobre położony jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego i w północnej części powiatu radziejowskiego. W podziale administracyjnym województwa, obszar gminy sąsiaduje:

- od północy z gminą Zakrzewo (powiat aleksandrowski),
- od zachodu z gminą Kruszwica (powiat inowrocławski),
- od południa z gminą Radziejów (powiat radziejowski),
- od wschodu z gminą Osiećcino (powiat radziejowski).

Gmina położona jest peryferyjnie w stosunku do większych ośrodków miejskich regionu, do których należą Włocławek (odległość 35 km od gminy), Toruń (65 km), Bydgoszcz (80 km) i z dala od głównych arterii komunikacyjnych.

Pod względem geograficznym, gmina Dobre położona jest w południowej części Równiny Inowrocławskiej, na styku z Pojezierzem Kujawskim. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana. W krajobrazie dominują duże przestrzenie z niewielkimi spadkami terenu. Wyróżniający się akcent geograficzny stanowi Dolina Bachorzy, której dno jest rozległe i płaskie. Na uwagę zasługują niewielkie pagórki morenowe w rejonie Byczyny, Szczebłotowa oraz Moraw.

1.2. Powierzchnia

Ogólna powierzchnia gminy Dobre wynosi 7.083,54 ha¹, co stanowi 11,7% ogólnej powierzchni powiatu radziejowskiego. Użytki rolne zajmują 6 244,56 ha², co stanowi 88,16% ogólnej powierzchni gminy, natomiast lasy zajmują tylko 260 ha co stanowi odpowiednio 3,67 % jej powierzchni. Tereny pod drogami w gminie to 147 ha, w tym 85 ha jest pod drogami gminnymi. Tereny przemysłowe to 43 ha, zurbanizowane 3 ha.

1.3. Ludność

Gmina Dobre pod względem liczby ludności należy do jednej z większych gmin wiejskich powiatu radziejowskiego. W 2006 roku zamieszkiwało ją 5 695³ osób, w tym 2 792 mężczyzn i 2 903 kobiet.

Pod względem gęstości zaludnienia na 1 km² gmina Dobre charakteryzuje się najwyższym wskaźnikiem w grupie gmin wiejskich powiatu radziejowskiego. Średnia gęstość zaludnienia w gminie w 2006 roku wynosiła 80 osób/km², a dla porównania w województwie kujawsko-pomorskim 50 osób/km² (dla gmin wiejskich).

2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

2.1. Powierzchnia ziemi

Obszar gminy charakteryzuje się mało urozmaiconą rzeźbą powierzchni. Dotyczy to zwłaszcza środkowej i południowej części gminy, gdzie deniwelacje nie przekraczają 2-5 m. Fragmenty północne są bardziej urozmaicone. Czynnikiem decydującym jest tutaj strefa doliny Bachorze.

Podłoże geologiczne wierzchnich warstw budują utwory plejstocenyjskie reprezentowane przede wszystkim przez gliny morenowe oraz lokalne różnofrakcyjne piaski zalegające na glinach.

¹ Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre*, s.11

² Źródło: *ibid*, s.11

³ Źródło: dane własne z ewidencji ludności Urzędu Gminy Dobre wg stanu na 31.12.2006r.

2.2. Surowce mineralne (kopaliny)

Głównym surowcem naturalnym są złoża węgla brunatnego zalegające w północnej części gminy (złoże „Kobielice”). Zasoby bilansowe, określone w kategorii C2, szacuje się na około 6,6 mln ton. Jest jednak mało prawdopodobne aby złoża to było eksploatowane z uwagi na ochronę gruntów rolnych oraz gleby wysokich klas bonitacyjnych. Surowcem mogącym mieć praktyczne znaczenie są piaski. Na obszarze gminy znajdują się trzy prognostyczne złoża: Smarglin – 1,5 mln m³, Morawy 0,18 mln m³, Byczyna 0,03 mln m³.

2.3. Wody powierzchniowe

Sieć hydrograficzna jest stosunkowo słabo rozwinięta. Tworzą ją głównie otwarte rowy melioracyjne oraz nieliczne ciek naturalne poddane dużym zmianom antropogenicznym. Głównym elementem sieci hydrograficznej jest Bachorza. Drugorzędne znaczenie ma Kanał Ułomie oraz Kanał Głuszyński.

Na obszarze gminy brak jest większych zbiorników wód powierzchniowych. Największy z nich, jezioro Dobre zajmuje powierzchnię kilkunastu hektarów i jest silnie zdegradowany.

2.4. Wody podziemne

Wody pierwszego poziomu mają charakter płytkich wód gruntowych. Ich reżim w dużej części kształtowany jest przez funkcjonujące na obszarze gminy melioracje wodne.

Wody eksploatowane dla celów konsumpcyjnych i gospodarczych związane są z poziomem głębszym. Łącznie zasoby eksploatacyjne wód podziemnych piętra czwartorzędowego i trzeciorzędowego szacuje się na około 2500 m³/rok. Obecny poziom eksploatacji waha się w granicach 10% zatwierdzonych zasobów.

2.5. Gleby

Na obszarze gminy dominują gleby dobre i bardzo dobre. Pod względem genetycznym są to głównie czarne ziemie, gleby brunatne oraz płowe. Gleby najwyższych klas bonitacyjnych (I-III) zajmują około 2 812,86 ha⁴, co stanowi 45% powierzchni użytków rolnych. Łącznie gleby bardzo dobre (I-III) i dobre (IVa i IVb) zajmują około 4 395,05 ha⁵, co stanowi 70,38% powierzchni użytków rolnych.

⁴ Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrze*, s. 7

2.6. Krajobraz i przyroda ożywiona

Ubóstwo szaty roślinnej, mało urozmaicona orografia oraz brak większych zbiorników wodnych decydują o stosunkowo niskich walorach krajobrazowych gminy. Czynnikiem dominującym są elementy antropogeniczne (pola, zabudowa mieszkalna i gospodarcza, infrastruktura komunikacyjna itp.) decydujące o wybitnie kulturowym charakterze krajobrazu.

Obszary i obiekty istotne dla funkcjonowania systemu ekologicznego gminy

- Ø Jednym z najważniejszych elementów środowiska biotycznego są lasy. Tworzą one na obszarze gminy kilka luźnych płatów o łącznej powierzchni około 260 ha, co stanowi zaledwie 3,6% jej obszaru. Pełnią one bardzo wiele funkcji przyrodniczych oraz stanowią ważny element krajobrazu gminy.
- Ø Kolejnym ważnym elementem środowiska biotycznego są kompleksy roślinności łąkowo-bagiennej, zajmujące powierzchnię około 556 ha. Spełniają one bardzo ważną rolę w utrzymaniu naturalnych zbiorowisk trawiastych, wpływają regulująco na stosunki wodne oraz stanowią ważny składnik krajobrazu. W przypadku gminy Dobre funkcja ta jest bardzo istotna z uwagi na wodochłonne podłoże oraz rolnicze wykorzystanie ziemi.
- Ø Wobec braku większych powierzchni leśnych, istotne znaczenie w systemie ekologicznym gminy odgrywają zespoły roślinności krzewiastej oraz zadrzewienia występujące jako: przydrożne, śródpolne i przyzagrodowe. Tworzą one niewielkie z reguły skupiska, występujące na obszarze całej gminy. Wkomponowane w układ pól i łąk tworzą charakterystyczną strukturę „ziarnistą” krajobrazu. Podobną rolę pełnią sady przydomowe i zieleń towarzysząca. Łącznie wspomniane obiekty zajmują powierzchnię około 120-130 ha.
- Ø Ważnym elementem szaty roślinnej są parki podworskie. Są one z reguły stosunkowo bogate pod względem florystycznym. Występujące w nich gatunki roślin są często unikatowe. Na obszarze gminy Dobre znajduje się 5 parków podworskich, w miejscowościach: Dobre, Bodzanowo Majątek, Kłonowo, Bronisław i Szczebłotowo.

⁵ Źródło: *ibid*, s. 7

Przedstawione obiekty i obszary w połączeniu z niektórymi elementami środowiska abiotycznego tworzą funkcjonalny system ekologiczny gminy. Do podstawowych elementów tego systemu należy:

- ciąg ekologiczny Dolina Bachorza
- ciąg ekologiczny Kanału Ułomie - Szalonki
- węzły ekologiczne tworzone przez kompleksy łąkowo-bagienne.

2.7. Uwarunkowania klimatyczne

Słabo urozmaicona rzeźba terenu, brak większych powierzchni leśnych i wodnych powodują, że w obrębie gminy brak jest istotnych różnicowań topoklimatycznych. Wyjątek stanowi tutaj jedynie dolina Bachorza, wyróżniająca się specyficznym mikroklimatem. Charakteryzuje się ona przede wszystkim zwiększoną wilgotnością powietrza oraz wyraźną inwersyjnością.

3. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

3.1. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego

W gminie Dobre podjęto szereg działań w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego. Zgodnie z opracowaną dla miejscowości Dobre „Koncepcją programową kanalizacji ściekowej z oczyszczalnią ścieków” został wykonany I etap – w 1998 roku oddano do użytku mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków o przepustowości 180m³/d, docelowo 220 m³/d. Obecnie wykorzystywana jest ona w ok. 70 %. W oczyszczalni tej oczyszczane są ścieki pochodzące głównie ze zbiorowej kanalizacji sanitarnej obejmującej częściowo miejscowość Dobre (43 386,20 m³/rok⁶). Reszta tj. ok. 3 m³/d ścieków dowożona jest z terenu gminy.

Na terenie miejscowości Dobre wyznaczono siedem zlewni ścieków, w tym cztery zasadnicze obsługujące miejsca o skomasowanej zabudowie. Z terenu poszczególnych zlewni ścieki odprowadzane są do przepompowni, skąd rurociągami tłocznymi zostają przesłane do oczyszczalni ścieków poprzez przepompownie i kolektory znajdujące się bliżej miejsca zrzutu ścieków.

Oprócz „Koncepcji kanalizacji ściekowej” gmina Dobre posiada program stwarzający możliwość instalacji małych oczyszczalni przydomowych. Są to oczyszczalnie typu

„BIOSFER”, przystosowane do oczyszczania ścieków o charakterze socjalno-bytowym, powstających w gospodarstwie domowym, domu jednorodzinnym, wiejskiej zagrodzie w ilości do 500 dm³/dobę. Obecnie w gminie Dobre zamontowanych jest 174 zestawy⁷ oczyszczalni przydomowych, z tym że dwa domy podłączone są do jednej oczyszczalni.

W miejscowości Byczyna istnieje składowisko odpadów, które zgodnie z założeniami wystarczy tylko na najbliższy rok. Składowisko nie jest jednak przystosowane do składowania związków toksycznych oraz segregacji odpadów. Przewiduje się dokonanie rekultywacji istniejącego składowiska odpadów do 2013r. W 2004r. zostało wybudowane nowe składowisko odpadów komunalnych z całą infrastrukturą towarzyszącą o pow. 0,61 ha.

W celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, podjęto już pierwsze procesy modernizacyjne w zakresie ciepłownictwa. Zostało wybudowanych kilka kotłowni zasilanych paliwem ekologicznym – olejem opałowym. Przykładem takich kotłowni mogą być kotłownie olejowe w Szkołach Podstawowych w Dobrem, Byczynie i Krzywosądku oraz w Gminnym Ośrodku Kultury w Dobrem.

3.2. Stan infrastruktury technicznej

Infrastruktura techniczna ma duże znaczenie: stanowi element trwałego zagospodarowania, czynnik przyciągający kapitał i nowe inwestycje na ten teren gminy oraz wyznacza poziom i standard życia ludności. Jest tą niezbędną tkanką, która wypełnia przestrzeń, wiąże osiedla, wsie, miejsca pracy umożliwiając prawidłową działalność wszystkich dziedzin gospodarki. Poziom rozwoju infrastruktury mierzony różnymi wskaźnikami, jest jednym z najważniejszych wyznaczników poziomu rozwoju kraju, województwa, gminy.

Brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej może zniechęcać do podejmowania działalności gospodarczej na danym terenie. Rozbudowa infrastruktury lokalnej ma dwojaki cel: zmniejszenie kosztów, jakie ponosi inwestor lokalizujący swą działalność na danym terenie, poprawę warunków życia, co może stać się ważnym czynnikiem przyciągającym nowe inwestycje.

- **Gospodarka wodno – ściekowa**

⁶ Źródło: Dane z Gminnego Zakładu Komunalnego w Dobrem wg stanu na 31.12.2006r.

⁷ Źródło: Dane Urzędu Gminy wg stanu na dzień 31.12.2006r.

Gmina Dobre zwodociągowana jest w 100%. Długość sieci wodociągowej (126 km) w przeliczeniu na 1 km² powierzchni gminy wynosi 1,78 km, podczas gdy średnia gmin województwa kujawsko - pomorskiego 0,32. Analizując podłączenia wodociągowe na 1000 mieszkańców wskaźnik dla gminy w 1990r. wynosił 158,4, średnia gmin województwa 64,57, natomiast obecnie, 186,56 gmina oraz 145,59 średnia wojewódzka.

Zarówno jeden jak i drugi współczynnik w obydwu analizowanych latach jest znacznie wyższy dla obszaru gminy Dobre, niż średnia dla województwa kujawsko - pomorskiego.

Obszary wiejskie gminy Dobre o zwartej zabudowie mieszkalno-zagrodowej zwodociągowane są w 100%, a korzysta z niej 93% gospodarstw.

W gminie funkcjonują publiczne urządzenia zaopatrzenia w wodę:

Ujęcie Dobre z decyzją o ustalonych i zatwierdzonych zasobach wód podziemnych:

Charakterystyka	Studnia nr 2		Studnia nr 3	
	m ³ /h	m ³ /d	m ³ /h	m ³ /d
Wydajność eksploatacyjna otworu	152	1088	152	1088

Pozwolenie wodno-prawne na pobór wód OTI 6223-8a/00 wydane dnia 07-09-2000 r., ilość wody na rok – 397 tys. m³, czas obowiązywania 31.12.2010 r.

Ujęcie Bronisław z decyzją o ustalonych i zatwierdzonych zasobach wód podziemnych:

Charakterystyka	Studnia nr 1		Studnia nr 2	
	m ³ /h	m ³ /d	m ³ /h	m ³ /d
Wydajność eksploatacyjna otworu	39	280	39	280

Pozwolenie wodno-prawne na pobór wód OTI 6223-8c/00 wydane dnia 12-09-2000 r., ilość wody na rok – 102 tys. m³, czas obowiązywania 31.12.2010 r.

Ujęcie Krzywosądz z decyzją o ustalonych i zatwierdzonych zasobach wód podziemnych:

Charakterystyka	Studnia nr 1		Studnia nr 2	
	m ³ /h	m ³ /d	m ³ /h	m ³ /d
Wydajność eksploatacyjna otworu	70	573,5	70	573,5

Pozwolenie wodno-prawne na pobór wód OTI 6223-8b/00 wydane dnia 11-09-2000 r., ilość wody na rok – 209,3 tys. m³, czas obowiązywania 31.12.2010 r.

Ujęcie Buczyna z decyzją o ustalonych i zatwierdzonych zasobach wód podziemnych:

Charakterystyka	Studnia nr 2		Studnia nr 3	
	m ³ /h	m ³ /d	m ³ /h	m ³ /d
Wydajność eksploatacyjna otworu	39	280	39	280

Pozwolenie wodno-prawne na pobór wód OTI 6223-8d/00 wydane dnia 14-09-2000 r., ilość wody na rok – 23,7 tys. m³, wyłączona z eksploatacji, czas obowiązywania 31.12.2010 r.

W zakresie usług kanalizacyjnych sytuacja jest mniej korzystna. Wymagana jest tutaj szybka poprawa i rozwój sieci kanalizacyjnej, bowiem jest ona niewystarczająca. Mieszkańcy gminy wytwarzają rocznie ok. 200 tys. m³ ścieków.

Zgodnie z opracowaną dla miejscowości Dobre „Koncepcją programową kanalizacji ściekowej z oczyszczalnią ścieków” został wybudowany I etap mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków o przepustowości 180 m³/d, docelowo 220 m³/d. Obecnie jest ona wykorzystywana w ok. 70%. W oczyszczalni tej oczyszczane są ścieki pochodzące głównie ze zbiorowej kanalizacji sanitarnej obejmującej częściowo miejscowość Dobre. Reszta, tj. ok. 3 m³/d ścieków dowożona jest z terenu gminy.

- ***Gospodarka ciepła***

Zaopatrzenie gminy w ciepło oparte jest na indywidualnych źródłach ciepła i kotłowniach zakładowych. W przeważającej części są to kotłownie opalane węglem kamiennym. Indywidualnych i zbiorowych źródeł ciepła bazujących na tym paliwie zlokalizowanych jest na terenie gminy ok. 1200. Urządzenia te emitują do atmosfery SO₂, NO₂ i CO w ilościach, które dla pojedynczego pieca czy kuchni wydają się znikomo małe, ale są bardzo uciążliwe ze względu na bezpośredniość oddziaływania.

W gminie podjęto pierwsze procesy modernizacyjne w zakresie ciepłownictwa. Zostało wybudowanych już kilka kotłowni zasilanych paliwem ekologicznym – olejem opałowym. Za przykład takich kotłowni można podać kotłownie olejowe w Publicznych Szkołach Podstawowych w Dobrem, Byczynie, Krzywosądku oraz w Gminnym Ośrodku Kultury w Dobrem.

- ***Telekomunikacja***

W gminie wg danych na koniec 1998r. zarejestrowanych było 969 abonentów telefonii przewodowej, co stanowi 167,6 abonentów na 1000 mieszkańców (średnia dla województwa kujawsko - pomorskiego - 99).

Wszystkie sołectwa są stelefonizowane, jednak w różnym stopniu od 6,88 na 100 mieszkańców w sołectwie Koszczały do 25,32 w sołectwie Bodzanowo. Średni stopień stelefonizowania gminy jest wyższy od średniego wskaźnika dla gmin wiejskich województwa kujawsko - pomorskiego, w celu jednak zapewnienia 100%

stefonizowania gminy należałoby zwiększyć pojemność centrali telefonicznej i realizować dalszą rozbudowę sieci telefonicznej.

- ***Zaopatrzenie w gaz***

Gmina Dobre nie jest zaopatrywana w gaz przewodowy. Posiada jedynie „Koncepcję programową gazyfikacji” gminy.

Zgodnie z tą koncepcją oraz z „Analizą efektywności gazyfikacji” byłego województwa wrocławskiego istnieje możliwość zgazyfikowania gminy Dobre. Źródłem zasilania będzie projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Radziejów - Dobre, jako odgałęzienie od gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700 Gustorzyn - Mogilno.

Aby gazyfikacja gminy była możliwa należy:

- wybudować gazociąg DN 150 Radziejów - Dobre
- wybudować stację redukcyjno - pomiarową I^o dla gminy Dobre
- wybudować sieć gazociągów rozdzielczych średniego ciśnienia na terenie gminy

Obecnie gospodarstwa domowe zaopatrywane są gazem bezprzewodowym za pomocą butli typu propan – butan. Jest to dogodna forma wykorzystania energii dla małych gospodarstw, często oddalonych od większych skupisk.

- ***Gospodarka odpadami***

Odpady stale gromadzone są na istniejącym komunalnym wysypisku odpadów w miejscowości Byczyna. Obecnie wysypisko wypełnione jest w ok. 95%. Zakładając, że średnioroczny przychód odpadów na wysypisko będzie zbliżony do lat poprzednich, wysypisko obecne zabezpieczy potrzeby gminy w tym zakresie na okres 1 roku.

Należy dążyć do uporządkowania gospodarki odpadami poprzez zorganizowany wywóz śmieci z terenów wiejskich. Obecnie duża część gospodarstw rolnych zagospodarowuje śmieci we własnym zakresie lub składowe na tzw. wysypiskach „dzikich”). Do roku 2013 planuje się zamknąć i rekultywować obecnie eksploatowane składowisko odpadów komunalnych. W 2004r. zostało wybudowane nowe składowisko odpadów komunalnych z całą infrastrukturą towarzyszącą o pow. 0,61 ha.

- **Gospodarka energetyczna**

Sieć zasilająca magistralna i terenowa na terenie gminy jest wystarczająca i nie przewiduje się jej rozbudowy. Istniejąca sieć rozdzielająca stacje transformatorowe 15/0,4 kV na terenie gminy wykonana jako odgałęzienia od linii terenowych jest wystarczająca dla potrzeb zasilania energią elektryczną odbiorców.

Możliwa jest rozbudowa i modernizacja sieci rozdzielczej 15 kV związana z rozwojem gminy, w tym budowa odpowiedniej ilości stacji transformatorowych 15/0,4 kV, głównie napowietrznych.

3.3. Stan systemu komunikacji

Układ funkcjonalny komunikacji gminy składa się z sieci dróg kołowych, które zajmują teren 147 ha, w tym 85 ha pod drogami gminnymi. Występujące na terenie gminy drogi zostały sklasyfikowane jako:

- wojewódzkie,
- powiatowe,
- gminne.

Gmina Dobre łączy się z zewnętrznym układem komunikacji regionu za pomocą sieci dróg wojewódzkich i powiatowych, które stanowią połączenie:

- a) wojewódzkie – między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym;
- b) powiatowe – między miastami będącymi siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Droga wojewódzka Nr 266 Ciechocinek – Służewo – Radziejów – Sompolno – Konin, stanowi połączenia międzywojewódzkie, między powiatowe i między gminne, co ma istotne znaczenie w układzie komunikacji województwa kujawsko-pomorskiego. Istniejąca droga wojewódzka posiada parametry IV klasy technicznej o nawierzchni utwardzonej.

Drogi powiatowe w sieci komunikacji kołowej pełnią rolę powiązań z wojewódzkim układem komunikacyjnym oraz z siedzibami i miejscowościami gmin ościennych. Drogi powiatowe na terenie gminy Dobre posiadają nawierzchnię utwardzoną z wyjątkiem odcinka

na trasie Radziejów – Sędzin. Istniejące drogi powiatowe posiadają parametry V klasy technicznej.

Administracyjnie drogami powiatowymi w całym powiecie radziejowskim zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Radziejowie.

Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Dobre przedstawia poniższa tabela:

/ zatwierdzony Uchwałą Nr 26/175/2003 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 9 kwietnia 2003r. w sprawie nadania drogom publicznym zaliczonym do kategorii dróg powiatowych nowych numerów/

Tabela 1 Wykaz głównych dróg powiatowych w gminie Dobre

Lp.	Nr drogi	Nazwa drogi	Długość w km	W tym nawierzchnia twarda
1.	2624C	Krzywosądz – Siniarzewo	4,500	4,500
2.	2628C	Sędzin – Radziejów	4,370	2,870
3.	2803C	Krzywosądz – Sęczkowo	5,964	5,964
4.	2804C	Dęby – Dobre	3,150	3,150
5.	2574C	Papros – Bronisław – Dobre	5,650	5,650
6.	2805C	Dobre – Lekarzewice	4,620	4,620
7.	2806C	Bronisław – Bieganowo	2,920	2,920
8.	2808C	Dobre – Skibin – Morzyce	4,750	4,750
9.	2809C	Ułomie – Płowce	3,470	3,470
10.	2810C	Byczyna – Belszewo	1,450	1,450
11.	2812C	Biskupice – Byczyna	2,660	2,660
Razem drogi powiatowe:			43,504	42,004

Ponadto wewnętrzny układ komunikacji kołowej gminy Dobre, tworzy sieć **dróg gminnych**, które stanowią uzupełniający układ komunikacji lokalnej. W większości są to drogi o nawierzchni gruntowej lub gruntowej ulepszonej. Na części dróg gminnych występuje również nawierzchnia bitumiczna lub tłuczniowa, stabilizowana cementem. Ponadto na terenie gminy występują drogi o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi, a są to drogi wewnętrzne oraz dojazdy. Powstały one wraz z rozwojem sieci osadniczej gminy oraz infrastruktury technicznej.

Wykaz dróg gminnych przedstawia poniższa tabela:

/ zatwierdzony Uchwałą Nr 57/611/2003 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 15 października 2003r. w sprawie nadania drogom publicznym zaliczonym do kategorii gminnych nowych numerów/.

Tabela 2 Wykaz dróg gminnych - gmina Dobre

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY DOBRE NA LATA 2007 – 2013

Lp.	Nr drogi	Nazwa drogi - wg obowiązującego wykazu	Całkowita długość (km)	Uwagi
1	180101C	Bachorza - Narkowo	1,390	
2	180102C	Krzywosądz - Krzywosądz	1,280	
3	180103C	Morawy - Narkowo	2,960	
4	180104C	Czołpin - Bodzanowo	1,490	
5	180105C	Bodzanowo - Bodzanowo Drugie	1,660	
6	180106C	Bodzanowo - Bodzanowo Drugie	1,820	
7	180107C	Bodzanowo Drugie - Bodzanowo	1,870	
8	180108C	Smarglin - Dęby	1,560	
9	180109C	Kobielice - Smarglin	2,200	
10	180110C	Kobielice - Koszchały	2,570	
11	180111C	Koszchały - Smarglin	2,140	
12	180112C	Bodzanowo - Leśniczówka	0,900	
13	180113C	Dęby - Borowo	1,660	
14	180114C	Dęby - Morawy	0,920	
15	180115C	Krzywosądz - Ułomie	2,980	
16	180116C	Morawy - Przysiek	1,930	
17	180117C	Kobielice - Bronisław	2,340	
18	180118C	Koszchały - Dobre Koi.	2,370	
19	180119C	Dobre Wieś - Byczyna Kol.	2,840	
20	180120C	Dobre Wieś - Byczyna	3,110	
21	180121C	Dobre - Dobre Wieś	1,780	
22	180122C	Szczęblotowo - Bodzanowo	8,500	
23	180123C	Dobre Kol. – Dobre,	1,800	
24	180124C	Bieganowo - Szczęblotowo	1,080	
25	180125C	Smarglin - Krzywosądz	3,510	
26	180126C	Bronisław - Koszchały	1,820	
27	180127C	Dobre - Koszchały	1,420	
28	180128C	Smarglin - Dobre	1,070	
29	180129C	Narkowo - Czołpin	0,760	
30	180130C	Czołpin - Bodzanowo	0,720	
31	180131C	Ludwikowo - Szalonki	0,720	
32	180132C	Kłonowo - Kłonówek	1,050	
33	180133C	Dęby - Przysiek	1,550	
34	180134C	Bronisław - Bieganowo	0,990	
35	180135C	Bronisław - Szostka		
36	180136C	Dobre - Dęby		

37	180137C	Smarglin - Smarglin		
38	180138C	Dobre - Przysiek		
39	180139C	Byczyna – Dobre Wieś		
40	180140C	Przysiek		
41	180141C	Przysiek – Dobre Wieś		
42	180142C	Przysiek		
43	180143C	Dobre - Dęby		
44	180144C	Bodzanowo - Bodzanowo		
45	180145C	Dobre – ul. 19-stycznia		
46	180146C	Dobre – ul. 22-lipca		
47	180147C	Dobre – ul. Boczna		
48	180148C	Dobre – ul. Gagarina		
49	180149C	Dobre – ul. Leśna		
50	180150C	Dobre – ul. Lipowa		
51	180151C	Dobre – ul. Matejki		
52	180152C	Dobre – ul. Mickiewicza		
53	180153C	Dobre – ul. Parkowa		
54	180154C	Dobre – ul. Piekarska		
55	180155C	Dobre – ul. Powstańców		
56	180156C	Dobre – ul. Słoneczna		
57	180123C	Dobre – ul. Południowa		

Ścieżki rowerowe

Na terenie gminy nie występują samodzielne trasy przeznaczone wyłącznie dla ruchu rowerów tzw. ścieżki rowerowe. Ruch rowerowy odbywa się po drogach publicznych na ogólnie przyjętych zasadach ruchu określonych w Kodeksie Drogowym. Ścieżki rowerowe to ochrona czystego powietrza, walka z hasłem i propagowanie stylu życia. Rower jako pojazd wykorzystywany jest zarówno w celach rekreacyjnych jak i komunikacyjnych. Komunikacja rowerowa rozpowszechniona jest w wielu krajach Europy Zachodniej. Rower nie zanieczyszcza środowiska, nie wymaga kosztownej infrastruktury i dobrze służy jako środek transportu. Ze względów bezpieczeństwa konieczne jest wytyczanie wydzielonych szlaków , ścieżek rowerowych.

W najbliższym czasie w Gminie Dobre planowane jest przejęcie terenów należących do PKP S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Bydgoszczy, po których przebiegała trasa kolejki wąskotorowej w gminie Dobre. Na uzyskanym terenie powstanie szlak pieszo-rowerowy z infrastrukturą towarzyszącą, łączący gminę Zakrzewo, Dobre i

Radziejów, a w późniejszym czasie również gminę Osiećcin, Bytoń i Topólkę. Decydującym czynnikiem skłaniającym do realizacji powyższej inwestycji jest natężenie ruchu na drogach i wiążące się z tym utrudnienia i niebezpieczeństwa dla ruchu rowerowego.

Elementy zaplecza technicznego motoryzacji

Na terenie gminy Dobrze funkcjonują trzy stacje paliw, świadczące sprzedaż typowego asortymentu paliw płynnych oraz stacja dystrybucji gazu płynnego do samochodów we wsi Koszczały.

Jedna z nich zlokalizowana jest we wsi gminnej Dobrze, przy drodze wojewódzkiej Nr 266 Ciechocinek – Konin. Stacja Paliw we wsi Dęby zlokalizowana jest również przy drodze wojewódzkiej natomiast w miejscowości Morawy Stacja Paliw położona jest przy drodze powiatowej Nr 2803C Krzywosądz – Sęczkowo. Wszystkie Stacje Paliw stanowią własność prywatną.

Większe zespoły parkingowe umożliwiające parkowanie pojazdów zlokalizowane są głównie we wsi gminnej Dobrze przed zakładami pracy i obiektami użyteczności publicznej. Duży parking zlokalizowany jest wzdłuż ul. Fabrycznej w sąsiedztwie obiektów byłej Cukrowni, przy Urzędzie Gminy w Dobrem na ul. Dworcowej 6, oraz przy Szkole Podstawowej w Dobrem na ul. Szkolnej.

W gminie oprócz pojedynczych obiektów garażowych zrealizowanych na działkach przez osoby prywatne występują garaże zgrupowane w zespoły. Są to obiekty wielostanowiskowe usytuowane w sąsiedztwie wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej.

Na terenie gminy Dobrze funkcjonują pojedyncze warsztaty samochodowe o różnym stopniu wyposażenia w sprzęt techniczny, świadczące usługi w zakresie napraw samochodowych. Stacją świadczącą usługi w zakresie diagnostyki pojazdów - wyposażoną w odpowiedni sprzęt diagnostyczny - jest Stacja Obsługi Pojazdów w Dobrem zlokalizowana na terenie SKR.

Komunikacja zbiorowa

Środkiem komunikacji zbiorowej na terenie gminy Dobrze jest komunikacja autobusowa zorganizowana przez Państwową Komunikację Samochodową (PKS) oraz prywatny przewóz osób TAXI. Linie autobusowe obsługujące teren gminy zbiegają się w miejscowości Dobrze, gdzie zlokalizowane są przystanki autobusowe.

Transport towarowy

W gminie transport towarów odbywa się przy użyciu prywatnych pojazdów samochodowych. Istnieje kilka zakładów transportowych, z których szczególnie dwa wyposażone są w nowoczesny tabor samochodowy; świadczone usługi to transport krajowy i międzynarodowy.

3.4. Własność nieruchomości

W strukturze własnościowej istniejących zasobów mieszkaniowych dominuje własność prywatna. Budownictwo wielorodzinne zlokalizowane jest jedynie w miejscowościach, gdzie występują obiekty użyteczności publicznej – głównie szkoły. W 2001 roku w istniejących zasobach mieszkaniowych zamieszkałych było 1646 mieszkań, w tym 11 stanowiła własność gminy.

Dominującą formą władania ziemią jest własność prywatna. Zajmuje ona 6.372 ha⁸, co stanowi 90% ogólnej powierzchni gminy. Gospodaruje na niej 749 indywidualnych gospodarstw rolnych. Średnia wielkość indywidualnego gospodarstwa rolnego wynosi 8,1 ha⁹ bez większych możliwości jej powiększenia.

Sektor publiczny na terenie gminy Dobre zajmuje obszar 708 ha, co stanowi 10% ogólnej powierzchni. Proces transformacji systemowej w kraju po 1990 r. spowodował, że grunty rolne i kompleksy leśne byłych jednostek SHRO i PGR z dniem 1.01.1992 r. stały się własnością Skarbu Państwa i przekazane do zasobu Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Własność komunalna stanowi 0,4 ogólnej powierzchni gminy i wynosi 28 ha¹⁰. W większości są to tereny zabudowane obiektami użyteczności publicznej np. szkoły, remizy OSP. Grunty wolne od zabudowy stanowią głównie rezerwy terenowe pod funkcje budownictwa mieszkalno-usługowego.

⁸ Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre*, s. 12

⁹ Źródło: *Dane Urzędu Gminy*

¹⁰ Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobre*, s. 12

Niewielki obszar, bo zaledwie 8 ha, co stanowi 0,1% powierzchni gminy zajmuje własność kościelna. W większości są to tereny zainwestowane głównie obiektami sakralnymi oraz domami parafialnymi i cmentarzami grzebalnymi.

3.5. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego

- ***Założenia dworsko - parkowe i parki historyczne***

Na terenie gminy znajdują się 3 założenia dworsko-parkowe, jeden park podworski oraz jedno założenie ogrodowe związane z willą dyrektora cukrowni.

Stan zachowania poszczególnych założeń przedstawia się następująco:

Dobre - w obrębie założenia zachowane są dwa dwory („stary” i „nowy”), budynek gospodarczy, park, spichlerz oraz brama murowana z początku XX w. Utrzymana jest funkcja mieszkalna dworów, utrzymana funkcja gospodarcza na terenie dawnego folwarku. W obrębie parku zachowany liczny starodrzew. Układ kompozycyjny parku zniekształcony brakiem właściwej pielęgnacji i współczesnymi formami użytkowania (wprowadzona współczesna zabudowa, uprawy warzywne, przedepty, ślady wygrodzeń itp). Założenie wymagające rewaloryzacji.

Dobre - zachowany dwór murowany z 1902 r. , brama wjazdowa z początku XX w., fragment ogrodzenia wewnętrznego. Dawny układ kompozycyjny założenia zniekształcony współczesnymi zabudowaniami fabrycznymi. Zachowany częściowo starodrzew parkowy.

Dobre - założenie ogrodowe związane z dawną willą dyrektora cukrowni zachowane w stanie zniekształconym, w dużej części zniszczone, z wprowadzonymi współczesnymi formami zagospodarowania z zachowanym starodrzewem. Założenie wymagające rewaloryzacji.

Kłonowo - zachowany park podworski z licznym starodrzewem. Układ kompozycyjny nieczytelny. Założenie wymagające rewaloryzacji w dostosowaniu do uzgodnionej funkcji z Konserwatorem Zabytków we Włocławku.

Krzywosądz - zachowany dwór z 1850 r. i fragmentarycznie park. Dwór dobrze utrzymany, wymaga stałych zabezpieczeń konserwatorskich i remontowych. Układ kompozycyjny parku zniekształcony, zachowany nieliczny starodrzew. Park wymaga odbudowy w dostosowaniu do uwarunkowań historycznych i aktualnej funkcji obiektu -plebani.

• **Założenia kościelne**

Na terenie gminy znajdują się trzy założenia kościelne:

a) zespół kościoła parafialnego p.w. św. Bartłomieja w Bronisławiu:

- § kościół mur. z 1870-1876 r. (wpisany do rej. zabytków pod nr 330/A z dnia 29.12.1993 r.),
- § ogrodzenie mur. z cegły z k. XIX w.,
- § dzwonnica drewniana,
- § figurka św. Antoniego,
- § figurka modlącej się,
- § starodrzew;

b) zespół kościoła parafialnego p.w. św. Jadwigi w Byczynie:

- § kościół mur. z 1882 r. (wpisany do rej. Zabytków pod nr 257/A z dnia 18.04.1988 r.),
- § ogrodzenie mur. z cegły z 2 poł. XIX w.,
- § figura Chrystusa,
- § starodrzew.

c) zespół kościoła parafialnego p.w. Wniebowzięcia NMP w Krzywosądzu:

- § kościół drewniany z 1861-1863 r. (wpisany do rej. Zabytków pod nr 70/50/A z dnia 28.04.1966 r.),
- § dzwonnica drewniana z 1861 r.,
- § cmentarz przykościelny z nagrobkami z 2 poł. XIX w.,
- § wyposażenie ruchome (wpisane do rej. Zabytków pod nr 20/B z dnia 25.04.1996 r.).

Zachowane założenia kościelne nadal pełnią swoją funkcję. Znajdują się w dobrym stanie technicznym.

- ***Cmentarze i mogiły***

Na terenie gminy występują cztery cmentarze rzymskokatolickie:

- § cmentarz paraf. rzym.-kat. z k. XIX w. w Bronisławiu,
- § cmentarz paraf. rzym.-kat. z k. XIX w. w Byczynie,
- § cmentarz paraf. rzym.-kat. z k. XIX w. w Krzywosądku,
- § cmentarz przykościelny z nagrobkami z 2 poł. XIX w. w Krzywosądku.

Są one dobrze utrzymane. Trzy cmentarze parafialne są czynne, cmentarz przykościelny w Krzywosądku jest nieczynny.

W Dobrem znajduje się mogiła zbiorowa powstańców poległych w 1863 r. z pomnikiem pamięci, która wymaga stałych prac pielęgnacyjnych.

Mogiła anonimowego żołnierza radzieckiego z 1945 r. w Kłonowie utrzymana jest w dobrym stanie.

- ***Obiekty techniki***

Obiekty techniki występujące w gminie Dobrze:

- 1) wiatrak koźlak drewn. z 1 ćw. XIX w.,
- 2) wiatrak paltrak drewn. z 1914 r.,
- 3) zespół cukrowni:
 - § główny budynek produkcyjny z 1908 r.
 - § magazyn cukru ob. paczkarnia z 1919 r.
 - § kantor fabryki ob. biuro główne z 1921 r.
 - § warsztaty mech. i remiza parowozowa ob. warsztaty mech. z 1905 -1918 r.
 - § parowozownia z 1921 - 1922 r.
 - § magazyn cukru I z 1908 r.
 - § magazyn cukru II z 1919 r.
 - § magazyn techniczny z 1931 r.
 - § magazyn smarów - piwnica z 1923 r.
 - § gisernia - odlewnia metali z 1918 r.
 - § stolarnia z 1929 r.
 - § buraczarnia z 1937 r.
 - § melaśnik z 1908 r.

- § biuro kolejowe z 1929 r.
- § biuro plantacji z 1939 r.
- § spław buraczany z 1923 r.
- § kotłownia z 1928 r.
- § turbinownia z 1910 r.
- § willa dyrektora z 1918 r. z założeniem ogrodowym (park) ul. Powstańców 1863 r. nr 1
- § dom mieszk. urzędników z 1909 r. ul. Fabryczna 26
- § szkoła ob. dom mieszk. ul. Powstańców 1863 r. nr 10
- § dom mieszk. drewn. z 1908 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 3
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 8
- § dom mieszk. robotniczy z 1918 -1920 r. ul. Szkolna 11
- § budynek gosp. ob. mieszk. z 1918 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 2 " budynek mieszk. drewn. z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 4
- § dom mieszk. „murowanka" z 1910 r. ul. Powstańców 1863 r. nr 5 " piwnica ziemna mur. z ok. 1910 r.
- § szpital fabryczny ob. dom mieszk. wielorodzinny z 1917r. ul. Powstańców 1863 r. nr7
- § dom mieszk. urzędników z 1917 r. ul. Powstańców 1863r. nr 9
- § budynek gosp. z 1917 r.
- § budynek gosp. Z ok. 1910 r.
- § dom mieszk. z 1931 r. ul. Szkolna 7
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1918-1920 r. ul. Szkolna 13
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 15
- § dom mieszk. wielorodzinny z 1920 r. ul. Szkolna 17
- § chlewnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § piwnica ziemna mur. z 1922 r.
- § łaźnia ob. budynek gosp. z 1922 r.
- § obora ob. budynek gosp. z 1917 r.

Występujące na terenie gminy obiekty techniki znajdują się w różnym stanie technicznym.

Znajdujące się w Byczynie dwa drewniane wiatraki są zdewastowane. Wymagają pilnego zabezpieczenia i zinventaryzowania a w następnej kolejności podjęcia czynności renowacyjnych w dostosowaniu do funkcji uzgodnionych z Konserwatorem Zabytków we Włocławku.

Zespół cukrowni w Dobrem zachowany jest w historycznym układzie przestrzennym z zachowanymi licznymi historycznymi budynkami fabrycznymi, kolonią budynków mieszkalnych pracowników cukrowni, budynkami publicznymi, gospodarczymi itp. Utrzymana jest funkcja zespołu. Ogólny stan techniczny obiektów jest dobry, niezbędne jest jednak prowadzenie remontów bieżących. Budynki pełniące kiedyś funkcje reprezentacyjne winny być poddane remontom kapitalnym przywracającym dawny reprezentacyjny charakter (np. dawny kantor, willa dyrektora, domy mieszkalne urzędników)

- ***Budownictwo murowane***

Obiekty budownictwa murowanego:

- 1) dom mieszkalny mur. o charakterze willi z 1931 r. z budynkiem **gosp.** mur. z cegły w Bronisławiu,
- 2) czworak mur. z XIX/XXw. W Dobrem,
- 3) zajazd d. karczma mur. z poł. XIX w. (wpisany do rej. zabytków pod nr 71/6/A z dnia 28.04.1966 r.) w Krzywosądku,
- 4) szkoła mur. z 1923/24 r. w Krzywosądku.

Obiekty budownictwa murowanego znajdują się w dobrym stanie technicznym. Z wyjątkiem karczmy w Krzywosądku utrzymane są ich historyczne funkcje. Wszystkie obiekty wymagają stałych nakładów na bieżące właściwe ich utrzymanie.

- ***Kapliczki przydrożne i pomniki pamięci***

Wyodrębniono 7 kapliczek przydrożnych o wartościach **historycznych**.

Są to:

- 1) kapliczka mur. z pocz. XX w. w Bronisławiu,
- 2) figura Chrystusa z 1 poł. XX w. Byczynie,
- 3) kapliczka mur. z figurkami NMP i św. Antoniego z IX/XX w. w Byczynie,

- 4) figura NMP z k. XIX w. w Dobrem,
- 5) figura NMP z pocz. XX w. w Dobrem,
- 6) figura NMP z 1938 r. z tablicą pamiątkową pracowników Cukrowni Dobre pomordowanych w latach 1939-45 (Dobre),
- 7) kapliczka z figurką św. Floriana z 4 ćw. XIX w. w Krzywosądku.

Kapliczki te są dobrze utrzymane, nie zniekształcone współczesnymi remontami.

W Bieczynie znajduje się:

- 1) pomnik pamięci – Bartoszowi Głowackiemu spod Racławic w dziesiątą rocznicę Niepodległej Ojczyzny Współczesnym i Potomnym dla Pokrzepienia Ducha
- Pomnik pamięci utrzymany jest w dobrym stanie.

• **Obszar krajobrazu kulturowego**

W 1996 r. zespół - Olga Krut - Horonziak, Ewa Szulc, Jakub Zemła wykonał w ramach V Programu Rządowego - Ochrona i Konserwacja Zabytkowego Krajobrazu - Ogólnokrajowy Program Ministerstwa Kultury i Sztuki opracowanie regionalne pt. „Ochrona Zabytkowego Krajobrazu Kulturowego woj. wrocławskiego”. Opracowanie wykonano w oparciu o metodologię prof. dr hab. J. Bogdanowskiego, która została opublikowana jako „Projekt standardowego opracowania problematyki ochrony wartości krajobrazu kulturowego i środowiska w studium do planu i w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego”. Jako podstawę metodologiczną opracowania przyjęto określony w ustawie o ochronie dóbr kultury przedmiot ochrony: „krajobraz kulturowy w formie ustanowionych stref ochrony konserwatorskiej, rezerwatów i parków kulturowych”. Założeniem programu jest opracowanie materiałów warunkujących politykę przestrzennego zagospodarowania kraju z wysunięciem priorytetów ochrony dziedzictwa kulturowego w planie krajowym, uzyskanie uwarunkowań kulturowych do planu regionalnego i określenia polityki przestrzennej województwa w zakresie ochrony zabytków, krajobrazów kulturowych (stref ochrony konserwatorskiej, rezerwatów i parków kulturowych) i wartości niematerialnych.

W wyniku przeprowadzonych analiz geograficznych, przyrodniczych, historycznych i konserwatorskich wyodrębniono na terenie woj. wrocławskiego cztery parki kulturowe, w tym Park Kulturowy Brzesko - Radziejowski. W jego obrębie znalazł się cały obszar Gminy

Dobre, jako szczególnie cenny z regionalnej rangi zasobami dziedzictwa kulturowego w atrakcyjnym przyrodniczo krajobrazie.

Niezależnie od wymienionego powyżej opracowania na terenie gminy Dobre wyodrębniono mniejsze obszarowo wyróżniające się tereny krajobrazu kulturowo - przyrodniczego :

- **krajobraz kulturowo - przyrodniczy Doliny Bachorzy :**

na obszarze południowej części Doliny Bachorzy w obrębie gminy Dobre występują liczne stanowiska archeologiczne o wyjątkowej randze poznawczej, naukowej i historycznej, mające znaczenie nie tylko dla regionu, ale i dla historii pradziejów w Polsce.

- **krajobraz kulturowo - przyrodniczy Dobrego :**

obejmuje usytuowane nad zbiornikiem wodnym założenie wsi Dobre wzdłuż historycznych traktów, obszar zespołu Cukrowni Dobre wraz z historycznym założeniem fabrycznym i kolonią mieszkalną pracowników cukrowni, jak również założenie dworsko - parkowe z zachowanymi dworami „starym” i „nowym”, spichlerzem, czworakiem i parkiem. Układ przestrzenny wsi podporządkowany jest zbiornikowi wodnemu zlokalizowanemu centralnie w obrębie wsi.

4. GOSPODARKA

Pod względem gospodarczym gminy wiejskie województwa kujawsko-pomorskiego, jak i powiatu radziejowskiego cechuje produkcja rolna oraz indywidualna i publiczna działalność gospodarcza.

Wiodącą funkcję gospodarczą na terenie gminy Dobre pełni rolnictwo. Głównym czynnikiem warunkującym rozwój rolnictwa są gleby, które kształtują kierunki produkcji roślinnej oraz jej ilość i jakość. Dzięki występowaniu urodzajnych gleb na obszarze gminy wartość rolniczej produkcji towarowej na tle innych gmin wiejskich powiatu radziejowskiego jest wysoka i plasuje ją na trzecim miejscu w każdej kategorii. Według

danych ze Spisu Rolnego w 1996 roku wielkość produkcji towarowej przedstawiała się następująco:

- towarowa produkcja rolnicza ogółem – 8.584 zł (3 miejsce w grupie gmin wiejskich powiatu radziejowskiego),
- na 1 pełnozatrudnionego – 7.312 zł (3 miejsce w grupie gmin wiejskich powiatu radziejowskiego),
- na 1 ha użytków rolnych – 1.457 zł (4 miejsce w grupie gmin wiejskich powiatu radziejowskiego),
- na 1 gospodarstwo – 15.274 (3 miejsce w grupie gmin wiejskich powiatu radziejowskiego).

W grupie gmin wiejskich powiatu radziejowskiego gmina Dobre osiąga wysokie efekty w produkcji rolnej.

Struktura władania ziemią według własności wykazuje, dominację sektora prywatnego. Do rolników indywidualnych należy aż 90% powierzchni użytków rolnych gminy. Działalność produkcyjna prowadzona jest przez 749 indywidualne gospodarstwa rolne. Średnia wielkość indywidualnego gospodarstwa wynosi 8,1 ha użytków rolnych. Struktura obszarowa indywidualnych gospodarstw rolnych gminy jest zróżnicowana i średnio-korzystna. Około 30% ogólnej liczby gospodarstw w gminie posiada powierzchnię powyżej 10 ha. Stanowią one najsilniejszą grupę rozwojową zdolną, do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej. Generalnie na terenie gminy dominują indywidualne gospodarstwa rolne o powierzchni 5-10 ha.

W produkcji roślinnej na terenie gminy dominuje uprawa zbóż, roślin pastewnych i przemysłowych. Brak ukierunkowania na specjalizację produkcji rolnej jest wynikiem braku stabilnej polityki rolnej państwa oraz słabo rozwiniętego przetwórstwa rolno-spożywczego, przechowalnictwa i chłodnictwa.

W oparciu o produkcję rolną powstało swego czasu szereg zakładów pracy (przemysłowych) bezpośrednio przetwarzających surowce pochodzenia rolniczego, głównie buraki cukrowe, pszenicę oraz trzodę chlewną. Były to m. in. cukrownia, młyn gospodarczy, piekarnia oraz ubojnia zwierząt rzeźnych. Inne zakłady pracy o charakterze handlowym zaopatrują mieszkańców wsi w środki do produkcji rolnej (nasiona, maszyny, nawozy, środki ochrony roślin), a inne prowadzą na ich rzecz usługi. Kilka z tych zakładów obecnie już nie istnieje .

W porównaniu z sąsiednimi gminami, na lokalnym rynku pracy gmina Dobre uważana była za rejon uprzemysłowiony. Występowały tutaj, przedsiębiorstwa o charakterze produkcyjnym, handlowym czy usługowym mają zasięg miejscowy, ale niektóre z nich w typowo rolniczym powiecie radziejowskim uważane były już za duże zakłady pracy. Obecnie największymi zakładami pracy w gminie Dobre są przede wszystkim Angama, INTER-TRADE, TOM-DREW.

Obecnie według danych z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy, na terenie gminy Dobre zarejestrowanych jest 157 podmiotów gospodarczych¹¹ prowadzących działalność w różnych branżach. Największe zakłady działające na terenie gminy Dobre to:

- 1) INTER-TRADE Sp. z o.o. – firma prowadzi handel hurtowy i detaliczny w branży spożywczej i chemicznej. Świadczy również usługi w zakresie transportu krajowego i międzynarodowego. Zakład zatrudnia ok. 70 osób.
- 2) Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe ANGAMA Sp. jawna – firma zajmuje się handlem i usługami w branży spożywczej (pakowanie i sprzedaż cukru) oraz usługami w zakresie transportu krajowego. Przedsiębiorstwo zatrudnia ok. 20 osób.
- 3) Przedsiębiorstwo Produkcyjne TOM-DREW – zakład produkuje wyroby drewniane do ogrodu oraz różnego rodzaju drewniane konstrukcje budowlane. Firma zatrudnia około 25 osób.
- 4) Piekarnia „Oleńka” – firma zatrudnia około 20 osób. Na wyposażeniu piekarni znajdują się piece: dwa rurkowe opalane węglem i jeden rurkowy opalany olejem opałowym, a ponadto dwie mieszarki do ciasta i półautomat do bułek. Większość prac związanych z przygotowaniem ciasta odbywa się ręcznie, podobnie jak w większości okolicznych piekarni. Piekarnia dysponuje 4 samochodami rozwożącymi towar w obrębie Dobrego, Radziejowa, Osiecin, Piotrkowa Kujawskiego oraz Bądkowa.
- 5) Młyn gospodarczy – zakład będący własnością pana J.Rumańca, zatrudnia 11 osób. Młyn przerabia 30 ton ziarna na dobę, głównie pszenicy i żyta. Zakład posiada nowoczesny sprzęt, dlatego mąka jest dobrej jakości i nie ma problemów z jej zbytem.
- 6) MADAGIER Sp. jawna – firma zajmuje się handlem nawozami sztucznymi i węglem oraz uprawą i sprzedażą warzyw i zbóż. Zatrudnia 10 osób.
- 7) „AUTO – BUS” – firma transportu autokarowego w Dębach. Posiada 14 autobusów. Obsługuje wycieczki krajowe i zagraniczne. Zatrudnia ok. 20 pracowników.

- 8) Bank Spółdzielczy Radziejów O/Dobre – bank prowadzi działalność w zakresie:
- udzielania kredytów dla ludności, jednostek budżetowych oraz podmiotów gosp.;
 - prowadzenia rachunków dla ww. podmiotów;
 - przyjmowania wpłat;
 - dokonywania elektronicznych transferów zleceń płatniczych.

Oddział w Dobrem zatrudnia 8 osób.

5. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I SPOŁECZNA GMINY

• *Wielkość populacji i jej wiek*

Gmina Dobre pod względem liczby ludności należy do jednej z większych gmin wiejskich powiatu radziejowskiego. Według Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2002 r. zamieszkiwało ją 5568 osób, w tym 2730 mężczyzn i 2838 kobiet. Obecnie gminę zamieszkuje 5 695 osób, w tym 2 792 mężczyzn i 2 903 kobiety¹².

Pod względem gęstości zaludnienia na 1 km² gmina Dobre charakteryzuje się najwyższym wskaźnikiem w grupie gmin wiejskich powiatu radziejowskiego. Średnia gęstość zaludnienia w gminie w 2001 roku wynosiła 82 osoby/km², obecnie 80 osób/km², a dla porównania w województwie kujawsko-pomorskim 50 osób/km² (dla gmin wiejskich).

Dynamika zmian demograficznych na przestrzeni lat 1994÷2001 uległa zmniejszeniu o 102 osoby tj. o 1,7%. Główne czynniki mające wpływ na stan ludności w gminie to:

- **przyrost naturalny** (różnica między liczbą urodzeń a zgonów), który na przestrzeni lat 1994 do 1996 oraz 1998 i 2001 był dodatni, natomiast w latach 1997 i 2000 był ujemny, gdyż wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 ludności wyniósł – 3,9% i – 0,5% a w liczbach bezwzględnych odpowiednio –23 i –3,
- **migracja** (różnica między napływem a odpływem ludności) na terenie gminy w latach 1994 – 2001 miała saldo ujemne poza rokiem 1998 gdzie saldo migracji wynosiło +16 osób.

Największe ujemne saldo migracji w gminie odnotowano w latach 1995; 1996 i 2001, kiedy to z terenu gminy wyemigrowały 103 osoby. Migracje podyktowane były głównie pogarszającą się sytuacją ekonomiczną ludności rolniczej, likwidacją miejsc pracy, oraz

¹¹ Źródło: Dane własne z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy Dobre. Stan na 31.12.2006r.

¹² Źródło: dane własne z ewidencji ludności Urzędu Gminy Dobre wg stanu na 31.12.2006r.

chęcią poprawy warunków bytowych ludzi młodych, którzy szukali swej szansy poza terenem gminy, powiatu a nawet województwa.

Struktura ludności wg płci na obszarze gminy charakteryzuje się przewagą kobiet nad mężczyznami. Współczynnik feminizacji określony liczbą kobiet przypadających na 100 mężczyzn w latach 2000-2001 wynosił 103, w 2006r. -104, przy średniej wartości dla gmin wiejskich powiatu radziejowskiego wynoszącej 102 oraz gmin wiejskich województwa kujawsko-pomorskiego - 99.

Współczynnik feminizacji na przestrzeni lat 1994 do 2001 na terenie gminy Dobre wykazuje tendencję malejącą, ze 106,7 w 1994 roku do 103 w 2001 roku.

Strukturę ludności gminy według płci i wieku przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3 Ludność według płci i wieku

Wiek	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Na 100 mężczyzn przypada kobiet
	w liczbach bezwzględnych			w odsetkach (struktura pionowa)			
0-4 lata	266	133	133	4,8	4,9	4,7	100
5-9	387	205	182	7,0	7,5	6,4	89
10-14	445	238	207	8,0	8,7	7,3	87
15-19	495	246	249	8,9	9,0	8,8	101
20-24	402	206	196	7,2	7,5	6,9	95
25-29	372	193	179	6,7	7,1	6,3	93
30-34	350	187	163	6,3	6,8	5,7	87
35-39	338	173	165	6,1	6,3	5,8	95
40-44	445	225	220	8,0	8,2	7,8	98
45-49	447	230	217	8,0	8,4	7,6	94
50-54	334	176	158	6,0	6,4	5,6	90
55-59	230	99	131	4,1	3,6	4,6	132
60-64	232	112	120	4,2	4,1	4,2	107
65-69	224	93	131	4,0	3,4	4,6	141
70-74	235	85	150	4,2	3,1	5,3	176
75-79	179	71	108	3,2	2,6	3,8	152
80-84	119	37	82	2,1	1,4	2,9	222
85 lat i więcej	68	21	47	1,2	0,8	1,7	224
Ogółem	5568	2730	2838	100,00	100,00	100,00	104

Źródło: Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań z 2002 r.

- Poziom wykształcenia**

Niepokojącym zjawiskiem jest poziom wykształcenia mieszkańców gminy, co ma m.in. znaczący wpływ na sytuację ekonomiczną gminy. Stanowi to również istotną barierę dla rozwoju zawodowego wielu jej mieszkańców. Większość ludności w wieku powyżej 13 lat legitymuje się wykształceniem podstawowym – 41,30% i zasadniczym zawodowym – 26,80%. Aż 6,14% ludności gminy jest bez wykształcenia lub z nieukończonym podstawowym. Wykształcenie wyższe posiada zaledwie 2,97% mieszkańców.

Poziom wykształcenia ludności według grup wiekowych przedstawia poniższa tabela:

Tabela 4 Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia i grup wieku

Grupy wieku	Ogółem	Wykształcenie								
		wyższe	policealne	średnie			Zasadnicze zawodowe	Podstawowe ukończone	Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	Nieustalony poziom
				razem	ogólnokształcące	Zawodowe				
19 lat i mniej	664	-	-	32	17	15	51	538	43	-
20-29	774	39	26	318	49	269	287	99	5	-
30-39	688	38	11	219	20	199	288	130	2	-
40-49	892	31	20	247	26	221	369	218	7	-
50-59	564	13	13	97	17	80	187	244	9	1
60-64	232	7	1	28	8	20	33	157	6	-
65 lat i więcej	825	10	3	42	12	30	28	530	212	-
Mężczyźni	2243	52	14	431	26	405	787	852	107	-
Kobiety	2396	86	60	552	123	429	456	1064	177	1
Ogółem	4639	138	74	983	149	834	1243	1916	284	1

Źródło: Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań z 2002r.

- Wielkość populacji w wieku produkcyjnym**

W gminie Dobre ludność w wieku produkcyjnym stanowi dominującą grupę. W 2002 roku stanowiła ona 58,05% ogółu ludności gminy. Na przestrzeni lat 1994-2002 udział ludności w wieku produkcyjnym wzrósł z 54,5% do 58,05%.

Strukturę ludności gminy według grup ekonomicznych przedstawiają dane zawarte w tabeli:

Tabela 5 Ludność według płci i ekonomicznych grup wieku

Wyszczególnienie	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
Liczba osób w wieku:			
Przedprodukcyjnym (0-17 lat)	673	718	1391
Produkcyjnym (18-59/64 lata)	1527	1705	3232
mobilnym (18-44 lata)	1021	1088	2109
niemobilnym (45-59/64 lata)	506	617	1123
Poprodukcyjnym (60/65 lat i więcej)	638	307	945
Ogółem	2838	2730	5568

Źródło: Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań z 2002 roku.

• **Poziom bezrobocia**

Likwidacja największego zakładu produkcyjnego w powiecie radziejowskim tj. Cukrowni Dobre spowodowała na terenie gminy znaczny i wyraźny wzrost bezrobocia. Pogłębiająca się na rynku pracy nierównowaga pomiędzy podażą pracy, a popytem powiększa poziom bezrobocia, a do grona bezrobotnych rok rocznie dołączają absolwenci szkół średnich i wyższych, poszukujący stałego zatrudnienia. Mieszkańcy gminy administracyjnie podlegają pod Powiatowy Urząd Pracy w Radziejowie.

Bezrobocie w gminie Dobre utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie. W grudniu 2006 roku bezrobotnych z terenu gminy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radziejowie było 713 osób, w tym 402 kobiet. Z prawem do zasiłku było 105 osób, w tym 34 kobiety.

Poziom bezrobocia w okresie ostatnich 8 lat przedstawiał się następująco¹³:

Tabela 6 Poziom bezrobocia

Rok	Liczba bezrobotnych			Stopa bezrobocia *
	kobiety	mężczyźni	Ogółem	
1999	314	319	633	19,3%
2000	357	308	665	21,1%
2001	400	332	732	22,3%
2002	400	281	681	22,4%
2003	413	272	685	21,8%
2004	405	337	742	25,5%

¹³ Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Radziejowie

2005	380	336	716	24,1%
2006	402	311	713	23,2%

* - Stopa bezrobocia liczona odsetkiem osób bezrobotnych zarejestrowanych w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym, dane dotyczące powiatu radziejowskiego

III. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI W GMINIE DOBRE

1. WSTĘP

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Gminy Dobre zadania polegające na poprawie sytuacji w gminie Dobre zostały pogrupowane według celów strategicznych oraz celów operacyjnych. Cele strategiczne są podstawą do realizacji ogólnej wizji rozwoju gminy Dobre w latach 2004-2018. Porządkują one wszystkie działania rozwojowe w gminie.

Celami strategicznymi gminy Dobre są:

- 1) poprawa sytuacji ekonomicznej,
- 2) poprawa warunków środowiska przyrodniczego,
- 3) poprawa infrastruktury gospodarczej i technicznej.

Cele operacyjne natomiast, to cele które przyczyniają się do realizacji celów strategicznych.

q dla celu strategicznego nr 1 przyjmuje się następujące cele operacyjne:

- tworzenie war. dla rozwoju nowoczesnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,
- tworzenie warunków i zachęt dla inwestorów,
- podniesienie poziomu wykształcenia i przygotowania zawod. dla potrzeb rynku pracy,
- tworzenie klimatu społecznej akceptacji dla inwestycji,
- tworzenie warunków dla optymalizacji produkcji rolnej.

q dla celu strategicznego nr 2 przyjmuje się następujące cele operacyjne:

- zmiana sposobu użytkowania gleb niskich klas bonitacyjnych,
- poprawa gospodarki wodnej,
- poprawa walorów estetyczno-krajobrazowych,
- rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej oraz odpadami stałymi.

q dla celu strategicznego nr 3 przyjmuje się następujące cele operacyjne:

- przebudowa i rozbudowa systemu kanalizacji ściekowej,
- poprawa stanu technicznego dróg gminnych,
- przebudowa sieci elektroenergetycznej SN i NN,
- zmiana nośników energetycznych i ochrona powietrza,
- stworzenie bazy materialnej i organizacyjnej dla rozwoju kultury, sportu i turystyki
- poprawa sytuacji społecznej i zdrowotnej mieszkańców
- powołanie instytucji zajmującej się rozwiązywaniem problemów społecznych.

2. LISTA ZADAŃ

Zadania zostały ułożone wg hierarchii ważności oraz możliwości dokonywania wyboru ich wykonania pod kątem niezbędności i zapewnienia osiągalności wyznaczonych celów. Tak pogrupowane zadania stanowią podstawę do sporządzenia harmonogramu działań i programów oraz projektów wykonawczych.

CEL STRATEGICZNY: Poprawa sytuacji ekonomicznej

Cel operacyjny: Tworzenie warunków dla inwestorów

Zadania:

- a) utworzenie preferencyjnych linii kredytowych i dotacji na tworzenie nowych miejsc pracy,
- b) wprowadzanie regulacji prawnych ułatwiających stosowanie poręczeń kredytowych oraz pomocy publicznej dla inwestorów,
- c) wprowadzanie ulg podatkowych pracodawcom na części kosztów tworzenia nowych miejsc pracy na obszarze gminy,
- d) uproszczenie procedur prawnych związanych z pozyskaniem terenów pod inwestycje,
- e) wprowadzanie ulg podatkowych w zakresie podatku gruntowego,
- f) wspieranie przedsiębiorstw lokalnych.

Cel operacyjny: Tworzenie warunków do rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego

Zadania:

- a) stworzenie ulg podatkowych dla inwestorów, którzy zechcą uruchomić przetwórstwo rolno-spożywcze, przechowalnictwo i chłodnictwo,

- b) zagospodarowanie surowców rolniczych przez lokalne zakłady przetwórcze na podstawie umów długoterminowych z producentami rolnymi lub grupami producentów rolnych,
- c) wspieranie inwestycji dla grup producenckich w zakresie budowy zaplecza przechowalniczego wraz ze sprzętem do sortowania, mycia, ważenia, pakowania i konfekcjonowania płodów rolnych,
- d) wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań i technologii w zakładach przetwórczych umożliwiających dostosowanie produkcji do wymogów rynku,
- e) prowadzenie doradztwa w zakresie marketingu i promocji lokalnej produkcji rolno-spożywczej,
- f) różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolniczej,
- g) społeczna i gospodarcza restrukturyzacja obszarów wiejskich,
- h) odnowa wsi, zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego.

Cel operacyjny: Podniesienie poziomu wykształcenia i przygotowanie zawodowe do potrzeb rynku pracy

Zadania:

- a) sukcesywna modernizacja i rozbudowa istniejących obiektów szkolnych pod kątem zapewnienia dobrych warunków lokalowych,
- b) uzupełnianie wyposażenia pracowni szkolnych w sprzęt komputerowy umożliwiający stały i nieograniczony dostęp do sieci internetowej, a także naukę języków obcych,
- c) zwiększanie księgozbioru bibliotek szkolnych i gminnej o najnowsze pozycje literatury fachowej,
- d) podjęcie prac nad zmianą kierunków i profilu kształcenia ogólnego i zawodowego na potrzeby rynku lokalnego,
- e) podjęcie wszelkich form kształcenia ustawicznego i praktycznego, umożliwiającego zmianę kwalifikacji zawodowych w celu możliwości podejmowania pracy poza rolnictwem,
- f) tworzenie systemu stypendialnego dla młodzieży biednej, zamierzającej kontynuować naukę w szkołach średnich i wyższych,
- g) prowadzenie akcji informacyjnej na poziomie gimnazjum na temat kierunków dalszego kształcenia dostosowanego do lokalnego rynku pracy,
- h) wspieranie rozwoju sieci szkół ponadgimnazjalnych na terenie gminy i powiatu radziejowskiego pod kątem dostosowania profilu nauczania dla potrzeb rynku lokalnego,

- i) prowadzenie szkoleń dla rolników,
- j) rozwój dostępu do infrastruktury komunikacji elektronicznej,
- k) wyrównywanie szans edukacyjnych,
- l) reorientacja zawodowa,
- m) użycie ICT do poprawy efektywności administracji i do usług publicznych.

Cel operacyjny: Tworzenie klimatu społecznej akceptacji dla inwestycji.

Zadania:

- a) stworzenie zachęt dla potencjalnych inwestorów i przedsiębiorców poprzez wsparcie realizacji inwestycji (dostępność terenu, sprawna obsługa administracyjna, darmowe doradztwo prawne i ekonomiczne),
- b) promocja gminy jako atrakcyjnego miejsca inwestowania,
- c) propagowanie wśród mieszkańców gminy informacji o korzyściach jakie wiążą się z inwestowaniem przez inwestorów zewnętrznych,
- d) szybkie i obiektywne rozstrzygnięcie ewentualnych sporów i zatargów,
- e) promocja przedsiębiorczości.

Cel operacyjny: Tworzenie warunków do optymalizacji produkcji rolnej i zbytu.

Zadania:

- a) pomoc doradczo-szkoleniowa producentom rolnym zmieniającym profil produkcji rolnej i wprowadzającym specjalizację,
- b) wspieranie powstawania i funkcjonowania grup producenckich poprzez tworzenie wspólnych przedsięwzięć produkcyjnych, marketingowych oraz współpracę na rynkach hurtowych,
- c) pomoc prawna w tworzeniu i rejestrowaniu grup producenckich,
- d) propagowanie wdrażania nowoczesnych technik produkcji,
- e) wsparcie dla gospodarstw inwestujących w unowocześnianie produkcji rolnej (odnowa materiału siewnego, parku maszynowego, modernizacja obiektów inwentarskich itp.),
- f) wspieranie wdrażania postępu w produkcji roślinnej i zwierzęcej celem osiągnięcia wymaganych standardów unijnych,
- g) porządkowanie struktury agrarnej (między innymi scalanie gruntów),

- h) pomoc dla młodych rolników rozpoczynających działalność gospodarczą w rolnictwie,
- i) osiąganie standardów w gospodarstwach rolnych.

CEL STRATEGICZNY – Poprawa warunków środowiska przyrodniczego

Cel operacyjny: Zmiana sposobu użytkowania gleb niskich klas bonitacyjnych

Zadania:

- a) tworzenie zachęt i wsparcia finansowego dla osób fizycznych, chcących zmienić sposób użytkowania ziemi np. pod zalesienie, zadrzewienia, dolesienia itp.,
- b) ochrona istniejących i wprowadzanie nowych zadrzewień przydrożnych, śródpolnych i przydomowych,
- c) opracowywanie planów zagospodarowania przestrzennego,
- d) przywracanie potencjału produkcji leśnej.

Cel operacyjny: Poprawa gospodarki wodnej.

Zadania:

- a) opracowanie i wdrożenie programu porządkowania gospodarki wodnej, w tym budowa zbiorników wodnych małej retencji oraz wprowadzanie zadrzewień śródpolnych na obszarach degradowanych przez erozję eoliczną, stacje uzdatniania wody,
- b) modernizacja i przebudowa istniejącego systemu odwadniającego grunty rolne.
- c) wprowadzenie upraw roślin o mniejszych wymaganiach wodnych
- d) stała modernizacja gminnego ujęcia wody i sieci wodociągowej.
- e) gospodarowanie zasobami wodociagowymi

Cel operacyjny: Poprawa walorów estetyczno-krajobrazowych

Zadania:

- a) wprowadzenie systemu nagród i wyróżnień dla mieszkańców gminy posiadających najbardziej zadbane i estetyczne zabudowania,
- b) edukacja mieszkańców na temat znaczenia estetyki najbliższego otoczenia dla zdrowia psychicznego człowieka,
- c) tworzenie przepisów prawa lokalnego umożliwiających sprawne zarządzanie ochroną środowiska.

Cel operacyjny: Rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej oraz odpadami stałymi

Zadania:

- a) wdrażanie systemu selektywnej zbiórki zużytych olejów napędowych, akumulatorów, olejów odpadowych, przeterminowanych środków ochrony roślin, opakowań po środkach i nawozach itp.,
- b) prowadzenie edukacji ekologicznej dotyczącej eliminacji odpadów wyłączonych ze składowisk gospodarki komunalnej,
- c) opracowanie gminnego programu gospodarki odpadami,
- d) unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych w rolnictwie,
- e) nieodpłatne przekazanie terenu pod inwestycje z zakresu unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, tj. przeterminowanych środków ochrony roślin i opakowań.

CEL STRATEGICZNY – Poprawa stanu infrastruktury społecznej i technicznej

Cel operacyjny: Przebudowa i rozbudowa systemu kanalizacji ściekowej

Zadania:

- a) kontynuacja modernizacji i budowy sieci kanalizacyjnej we wsiach gminy o zwartej zabudowie,
- b) wspieranie i pomoc rolnikom w pozyskiwaniu środków finansowych na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach o rozproszonej zabudowie,
- c) zorganizowanie sprawnego wywozu ścieków socjalno-bytowych do punktów zlewnych przy oczyszczalniach ścieków,
- d) stała modernizacja gminnej oczyszczalni ścieków.

Cel operacyjny: Zmiana nośników energetycznych i ochrona powietrza

Zadania:

- a) modernizacja kotłowni węglowych na inne nośniki energii cieplnej (gaz, olej opałowy, energia elektryczna),
- b) podniesienie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców poprzez promowanie wykorzystania gazu ziemnego do celów grzewczych i bytowych,
- c) modernizacja i dostosowanie sieci energetycznej SN i NN do zaopatrzenia ludności wiejskiej i podmiotów działających na obszarze gminy,
- d) promocja i wspieranie działań na rzecz poprawy środowiska poprzez wprowadzanie nowych nośników energii ze źródeł odnawialnych, np. energia wiatrowa,
- e) opracowanie programu potrzeb energetycznych gminy,
- f) wymiana i przebudowa sieci elektroenergetycznej na terenach przewidzianych pod lokalizację obiektów energochłonnych,
- g) stopniowa likwidacja źródeł ciepła bazujących na węglu kamiennym.

Cel operacyjny: Poprawa sytuacji społecznej i zdrowotnej mieszkańców

Zadania:

- a) zwiększenie liczby opiekunek środowiskowych do opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi,
- b) przygotowanie i organizowanie opieki nad dziećmi i młodzieżą w czasie prac polowych rodziców,
- c) wspieranie osób bezrobotnych w zakresie możliwości podejmowania aktywności zawodowej w formie udzielania przez pomoc społeczną świadczeń na usamodzielnienie się (doksztalcanie zawodowe, kursy kwalifikacyjne itp.),
- d) identyfikacja rodzin znajdujących się faktycznie w trudnej sytuacji życiowej, nie mogących przezwyciężyć tego stanu własnymi środkami i możliwościami (rodziny wielodzietne, rodziny niepełne, dotknięte bezrobociem),
- e) poprawa jakości i dostępności do specjalistycznej opieki zdrowotnej dla mieszkańców gminy,
- f) modernizacja istniejącej bazy opieki zdrowotnej.

Cel operacyjny: Poprawa stanu technicznego dróg

Zadania:

- a) opracowanie programu budowy i modernizacji dróg gminnych,
- b) współpraca z władzami powiatowymi i wojewódzkimi w kwestii dotyczącej określenia potrzeb i zakresu prac remontowych i modernizacyjnych dróg państwowych przebiegających przez teren gminy,
- c) uruchomienie gminnej bazy budownictwa drogowego,
- d) sukcesywna budowa i modernizacja dróg gminnych i dojazdowych.

Cel operacyjny: Stworzenie bazy materialnej i organizacyjnej dla rozwoju kultury, sportu i turystyki

Zadania:

- a) adaptacja istniejących obiektów dla potrzeb działalności kulturalnej,
- b) stworzenie gminnego funduszu na rzecz rozwoju kultury,
- c) systematyczne powiększanie księgozbiorów szkolnych,
- d) rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej.

IV. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

1. PLANOWANE PROJEKTY I ZADANIA INWESTYCYJNE W OKRESIE 2007-2013

v Kolejność zadań według kryterium: odpowiednia jakość środowiska przyrodniczego.

1) Rozbudowa ujęcia wody w Dobrem

Okres realizacji: 2007

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü wzrost poziomu życia ludności,
- ü osiągnięcie odpowiedniej jakości środowiska przyrodniczego.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre.

- Urząd Marszałkowski woj. Kujawsko-Pomorskiego

Nakłady do poniesienia: 422.247,-

2) Budowa kanalizacji sanitarnej w Dobrem, ul. Wiejska

Okres realizacji: 2007-2008

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü osiągnięcie odpowiedniej jakości środowiska przyrodniczego.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre

Nakłady do poniesienia: 200.000,-

3) Rekultywacja I kwatery składowiska odpadów komunalnych

Okres realizacji: 2008-2010

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü wzrost poziomu życia ludności,
- ü osiągnięcie odpowiedniej jakości środowiska przyrodniczego.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre
- Urząd Marszałkowski Woj. Kujawsko-Pomorskiego

Nakłady do poniesienia: 500.000,-

4) Budowa kanalizacji sanitarnej w m.Dęby

Okres realizacji: 2006-2007

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü wzrost poziomu życia ludności,
- ü osiągnięcie odpowiedniej jakości środowiska przyrodniczego.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre
- Urząd Marszałkowski Woj. Kujawsko-Pomorskiego

Nakłady do poniesienia: 600.000,-

5) Budowa oczyszczalni przyzagrodowych

Okres realizacji: 2006-2009

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü wzrost poziomu życia ludności,
- ü osiągnięcie odpowiedniej jakości środowiska przyrodniczego.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gminny Fundusz Ochrony Środowiska,
- rolnicy Gminy Dobre.

Nakłady do poniesienia: 190.000,-

6) Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Przysiek

Okres realizacji: 2007-2008

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü wzrost poziomu życia ludności,
- ü osiągnięcie odpowiedniej jakości środowiska przyrodniczego.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre
- Urząd Marszałkowski

Nakłady do poniesienia: 620.000,-

7) Budowa kanalizacji sanitarnej Dęby-Morawy (1,1 km)

Okres realizacji: 2010-2011

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü wzrost poziomu życia ludności,
- ü osiągnięcie odpowiedniej jakości środowiska przyrodniczego.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre
- Urząd Marszałkowski

Nakłady do poniesienia: 400.000,-

8) Modernizacja ujęcia wody w Krzywosądku

Okres realizacji: 2008-2009

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü wzrost poziomu życia ludności,
- ü osiągnięcie odpowiedniej jakości środowiska przyrodniczego.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre
- Urząd Marszałkowski

Nakłady do poniesienia: 400.000,-

9) Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Dobrem

Okres realizacji: 2008-2009

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü wzrost poziomu życia ludności,
- ü osiągnięcie odpowiedniej jakości środowiska przyrodniczego.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Urząd Marszałkowski,
- Gmina Dobre.

Nakłady do poniesienia: 200.000,-

v Kolejność zadań według kryterium: poziom oświaty, kultury, sportu i administracji

1) Zakup pieca c.o. na groszek do SP w Krzywosądku

Okres realizacji: 2007

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój bazy oświatowo-kulturalnej oraz sportowej,
- ü wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre.

Nakłady do poniesienia: 110.000,-

2) Plac zabaw dla dzieci - tereny wiejskie

Okres realizacji: 2007-2008

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój bazy oświatowo-kulturalnej oraz sportowej
- ü wzrost poziomu życia ludności,

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre.

Nakłady do poniesienia: 22.000,-

3) Remont świetlicy wiejskiej w Krzywosądku

Okres realizacji: 2008-2009

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój bazy oświatowo-kulturalnej oraz sportowej
- ü wzrost poziomu życia ludności,

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre.

Nakłady do poniesienia: 530.000,-

4) Poprawa jakości i dostępności usług edukacyjno-wychowawczych poprzez przystosowanie zaplecza technicznego PSP Dobre do standardów europejskich

Okres realizacji: 2005-2007

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój bazy oświatowej.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Urząd Marszałkowski,
- Gmina Dobre.

Nakłady do poniesienia: 393.024,-

5) Zakup samochodu do UG

Okres realizacji: 2008

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój bazy oświatowo-kulturalnej,
- ü wzrost poziomu życia ludności,

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre.

Nakłady do poniesienia: 130.000,-

6) Modernizacja dachu na PSP w Krzywosądku

Okres realizacji: 2008

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój bazy oświatowo-kulturalnej,

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre.

Nakłady do poniesienia: 170.000,-

v Kolejność zadań według kryterium: poziom infrastruktury technicznej

1) Przebudowa drogi Smarglin – Dęby (940 m.b.)

Okres realizacji: 2007-2008

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü poprawa stanu technicznego dróg,
- ü wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Urząd Marszałkowski,
- Gmina Dobre

Nakłady do poniesienia: 300.000,-

2) Przebudowa drogi Smarglin – Koszczały (900 m.b.)

Okres realizacji: 2007

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü poprawa stanu technicznego dróg,
- ü wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre

Nakłady do poniesienia: 40.000,-

3) Modernizacja drogi przy ul. Powstańców w Dobrem (250 m.b.)

Okres realizacji: 2007-2008

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü poprawa stanu technicznego dróg,
- ü wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre

Nakłady do poniesienia: 90.000,-

4) Przebudowa drogi Dęby – Ułomie (950 m.b.)

Okres realizacji: 2007

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü poprawa stanu technicznego dróg,
- ü wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre

- Urząd Marszałkowski

Nakłady do poniesienia: 90.000,-

5) Przebudowa drogi – Dęby (400 m.b.)

Okres realizacji: 2008

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü poprawa stanu technicznego dróg,
- ü wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre

Nakłady do poniesienia: 70.000,-

6) Przebudowa drogi w Dobrem: ul. Powstańców (1,0 km)

Okres realizacji: 2010

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü poprawa stanu technicznego dróg,
- ü wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre

Nakłady do poniesienia: 250.000,-

7) Przebudowa drogi Przysiek (2,0 km)

Okres realizacji: 2012

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü poprawa stanu technicznego dróg,
- ü wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Urząd Marszałkowski,
- Gmina Dobre

Nakłady do poniesienia: 500.000,-

8) Budowa chodnika w Krzywosądku

Okres realizacji: 2007

Oczekiwane rezultaty:

- rozwój infrastruktury technicznej,
- poprawa stanu technicznego dróg,
- wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobrze

Nakłady do poniesienia: 50.000,-

9) Przebudowa drogi Morawy - Borowo

Okres realizacji: 2008

Oczekiwane rezultaty:

- rozwój infrastruktury technicznej,
- poprawa stanu technicznego dróg,
- wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobrze

Nakłady do poniesienia: 100.000,-

10) Przebudowa drogi Bronisław - Kobieliście

Okres realizacji: 2007

Oczekiwane rezultaty:

- rozwój infrastruktury technicznej,
- poprawa stanu technicznego dróg,
- wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobrze

Nakłady do poniesienia: 200.000,-

11) Przebudowa drogi Smarglin

Okres realizacji: 2007

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü poprawa stanu technicznego dróg,
- ü wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre

Nakłady do poniesienia: 100.000,-

12) Modernizacja chodników na osiedlu w Dobrem

Okres realizacji: 2008

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü poprawa stanu technicznego dróg,
- ü wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre

Nakłady do poniesienia: 70.000,-

13) Przebudowa drogi Koszczały - Bronisław

Okres realizacji: 2008

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü poprawa stanu technicznego dróg,
- ü wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre

Nakłady do poniesienia: 30.000,-

14) Przebudowa drogi Czołpin – Wola Bachorna (1,0 km – kamień)

Okres realizacji: 2012

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü poprawa stanu technicznego dróg,
- ü wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre

Nakłady do poniesienia: 90.000,-

15) Przebudowa drogi Smarglin – Koszczały (1,2 km)

Okres realizacji: 2013

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü poprawa stanu technicznego dróg,
- ü wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Urząd Marszałkowski,
- Gmina Dobre

Nakłady do poniesienia: 250.000,-

16) Budowa ścieżki rowerowej Dobre - Krzywosądz

Okres realizacji: 2008-2010

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü poprawa stanu technicznego dróg,
- ü wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Urząd Marszałkowski,
- Gmina Dobre

Nakłady do poniesienia: 1.250.000,-

17) Przebudowa drogi Dobre Kol. – Koszczały (4,1 km)

Okres realizacji: 2009-2010

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü poprawa stanu technicznego dróg,
- ü wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Urząd Marszałkowski,
- Gmina Dobre

Nakłady do poniesienia: 1.000.000,-

18) Przebudowa drogi Dobre Wieś – Byczyna Kol. (1,6 km)

Okres realizacji: 2010-2011

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü poprawa stanu technicznego dróg,
- ü wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Urząd Marszałkowski,
- Gmina Dobre

Nakłady do poniesienia: 360.000,-

19) Przebudowa drogi Byczyna – Szalonki (1,8 km)

Okres realizacji: 2013

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü poprawa stanu technicznego dróg,
- ü wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Urząd Marszałkowski,

- Gmina Dobre

Nakłady do poniesienia: 500.000,-

20) Przebudowa drogi Bronisław (800 m.b.)

Okres realizacji: 2010

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü poprawa stanu technicznego dróg,
- ü wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre

Nakłady do poniesienia: 200.000,-

21) Modernizacja oświetlenia dróg i ulic w Dobrem

Okres realizacji: 2007-2010

Oczekiwane rezultaty:

- ü rozwój infrastruktury technicznej,
- ü poprawa stanu technicznego dróg,
- ü wzrost poziomu życia ludności.

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Gmina Dobre

Nakłady do poniesienia: 128.000,-

v Kolejność zadań ze względu na kryterium: bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

1) Zakup samochodu ratowniczo - gaśniczego

Okres realizacji: 2009

Oczekiwane rezultaty:

- ü Poprawa bezpieczeństwa i ochrony p.poż,

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

- Urząd Marszałkowski,
- Gmina Dobre

Nakłady do poniesienia: 400.000,-

Projekty przewidywane do realizacji w latach 2007-2013 z zewnętrznych źródeł finansowania w ramach współdziałania z powiatem radziejowskim:

- Rewitalizacja obszarów przemysłowych w gminie Dobrze,
- Budowa krytej pływalni w Radziejowie jako wspólne przedsięwzięcie jednostek samorządu terytorialnego powiatu radziejowskiego,
- Odbudowa małej retencji na terenie gminy,
- Rozwiązywanie problemu związanego z utylizacją wyrobów zawierających azbest,
- Modernizacja Kanału Bachorza, polegająca na budowie przepustu, na drodze woj. Nr 266 Ciechocinek – Sompolno,
- Budowa międzygminnego punktu przeładunkowego odpadów komunalnych,
- Budowa ścieżek rowerowo-piesznych,
- Innowacyjna produkcja brykietu z odpadów komunalnych technologią BRYKOZIT

~~V. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY, POWIATU I WOJEWÓDZTWA~~

Istnieje szereg dokumentów, opracowanych na każdym szczeblu administracyjnym kraju, które w sposób mniej lub bardziej bezpośredni dotyczą gminy Dobrze. Istotnym jest aby zadania zapisane w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Dobrze na lata 2007 - 2013 nie pozostawały w sprzeczności z dotychczas przygotowanymi i uchwalonymi dokumentami wpływającymi na rozwój gminy Dobrze. Gmina Dobrze jako jednostka samorządu terytorialnego, jest częścią większych, pod względem terytorialnym, jednostek administracyjnych, dla których opracowano szereg dokumentów o charakterze strategicznym. Zakładając, że nadrzędnymi dokumentami są opracowania przygotowywane na szczeblu rządowym dla całego kraju, stwierdzić można, że zadania zapisane w Planie Rozwoju Lokalnego stanowią element ich wdrażania na poziomie gminy.

Poniżej przedstawiono powiązania projektów zawartych w Planie Rozwoju Lokalnego z kluczowymi dokumentami wytyczającymi kierunki rozwoju kraju, województwa kujawsko-pomorskiego i powiatu radziejowskiego.

Narodowa Strategia Spójności 2007 – 2013

(Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia)

Narodowa Strategia Spójności to dokument strategiczny określający priorytety i obszary wykorzystania oraz system wdrażania funduszy unijnych.

Zadania zapisane w Planie Rozwoju Lokalnego służą osiągnięciu celów strategicznych Strategii Rozwoju Gminy Dobre na lata 2004 - 2018, a tym samym wspierają proces osiągnięcia celu strategicznego Narodowej Strategii Spójności w następującym brzmieniu:

Tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności polskiej gospodarki, opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej Polski w ramach Unii Europejskiej i wewnątrz kraju.

Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007 – 2020

Samorząd gminy Dobre, realizując zadania zapisane w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Dobre wspiera działania na rzecz osiągnięcia celu generalnego Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007 – 2020, zatwierdzonej Uchwałą nr XLI/586/05 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 grudnia 2005r., który brzmi:

Poprawa konkurencyjności regionu i podniesienie poziomu życia mieszkańców przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Rozwój społeczno-gospodarczy w skali lokalnej jest bezpośrednio związany procesami zachodzącymi w otoczeniu społeczności lokalnych. W obecnym systemie gospodarki rynkowej, otoczeniem, które może mieć wpływ na wykorzystanie szans rozwojowych jest zarówno otoczenie bliskie jak i dalsze. Gospodarka województwa wywiera bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w powiatach i gminach. Otoczenie dalsze, w postaci gospodarki kraju i gospodarki światowej w współczesnych czasach ma nie mniejsze znaczenie jak stan gospodarki w najbliższym sąsiedztwie. Procesy społeczne i ekonomiczne, zachodzące w krajach bezpośrednio sąsiadujących z Polską jak i dalszych znajdują odbicie w kondycji poszczególnych firm i całych branż gospodarczych. Ważnym czynnikiem warunkującym rozwój gminy są strategie rozwoju formowane na poziomie kraju, województwa i powiatu. Związku z tym dla ustalenia celów rozwoju gminy należy wziąć pod uwagę:

- Ø Strategiczne Wytyczne Wspólnoty (SWW)
- Ø Strategiczne Wytyczne UE dla Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Narodową Strategię Spójności (NSRO),

- Ø Narodową Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Ø Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Ø Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Strategię Rozwoju Gminy Dobre,

oraz plany i programy:

- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Radziejowskiego,
- Ø Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dobre,
- Ø Krajowe Programy Operacyjne,
- Ø Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- Ø Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Ø Realizowane zadania w ramach Kontraktu Wojewódzkiego,
- Ø Oczekiwania mieszkańców Gminy Dobre.

Wszystkie działania związane z realizacją projektów zawartych w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Dobre są spójne z działaniami realizowanymi na podstawie wyżej wymienionych dokumentów.

VI. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Zakłada się, że metodą na zbudowanie dobrego Planu Rozwoju Lokalnego jest szczegółowe rozpisanie wcześniej uzgodnionych celów na małe działania rozłożone w czasie i konsekwentne realizowanie z jasno sprecyzowanymi celami, działaniami i rezultatami oraz realnym budżetem. Realizacja projektów z zakresu rozwoju infrastruktury technicznej i ochrony środowiska będzie miała bezpośredni pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze, zmniejszy się ilość zanieczyszczeń odprowadzanych do wód ze źródeł komunalnych, zmniejszy się negatywne oddziaływanie odpadów na środowisko przyrodnicze, poprawią się warunki komunikacji drogowej, zwiększy się przejezdność ulic i dróg. Projekty z obszaru lokalna infrastruktura społeczna oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców wpłyną na polepszenie jakości życia, poprawę bazy oświatowej i sportowej oraz wzrost poczucia bezpieczeństwa.

Realizacja planu powinna przynieść następujące wskaźniki osiągnięć i efektów:

Produkt

- Długość zmodernizowanych ulic i dróg
- Długość wybudowanej kanalizacji deszczowej
- Długość wybudowanej sieci wodociągowej
- Długość wybudowanych kolektorów sanitarnych
- Długość przyłączy kanalizacyjnych
- Liczba mieszkańców objęta zagospodarowaniem odpadów stałych – segregacją
- Liczba zakupionych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów
- Liczba zmodernizowanych systemów ciepłowniczych
- Długość wybudowanych chodników
- Długość wybudowanych ścieżek rowerowych
- Liczba wybudowanych punktów oświetleniowych
- Powierzchnia zmodernizowanej lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej
- Liczba projektów walki z przestępczością i poprawy bezpieczeństwa mieszkańców
- Powierzchnia wyremontowanej i przebudowanej infrastruktury publicznej na terenie zrewitalizowanym

Rezultat

- Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektów
- Nośność zmodernizowanych dróg
- Przepustowość odciążonych dróg
- Liczba budynków podłączonych do sieci wodociągowej
- Długość sieci wodociągowej na terenie gminy
- Liczba budynków podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej
- Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy
- Przepustowość zmodernizowanej oczyszczalni ścieków
- Liczba gospodarstw domowych objętych programem selektywnej zbiórki odpadów
- Ilość odpadów poddawanych segregacji
- Liczba pojemników stosowanych do selektywnej zbiórki odpadów
- Liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury turystyki
- Liczba obiektów zabezpieczonych przed zagrożeniami

- Liczba nowych miejsc pracy powstała w wyniku realizacji projektów turystycznych i kulturalnych
- Liczba osób korzystających z nowej bazy kulturalnej i turystycznej
- Liczba przestępstw w gminie
- Wskaźnik wykrywalności przestępstw

VII. PLAN FINANSOWY NA LATA 2007-2013

Zaproponowana lista projektów na lata 2007-2013 będzie korygowana zgodnie z przyjętym przez Radę Gminy Dobre Wieloletnim Programem Inwestycyjnym 2007-2013 w oparciu o posiadane środki własne i możliwości pozyskiwania funduszy zewnętrznych.

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY DOBRE NA LATA 2007 – 2013

PLAN FINANSOWY 2007 – 2013

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
I.	Ochrona środowiska		3.532.247	<u>1.482.247</u> w tym: a) 558.899 c) 493.348 w tym: 411.123 EFRR 82.225 BP b) 400.000 d) 30.000	<u>840.000</u> w tym: a) 440.000 c) 370.000 w tym: 310.000 EFRR 60.000 BP d) 30.000 GFOŚr	<u>580.000</u> w tym: a) 187.500 b) 172.500 c) 190.000 w tym: 160.000 EFRR 30.000 BP d) 30.000 GFOŚr	<u>430.000</u> w tym: a) 137.500 b) 172.500 c) 120.000 w tym: 100.000 EFRR 20.000 BP	<u>200.000</u> w tym: a) 80.000 c) 120.000 w tym: 100.000 EFRR 20.000 BP	X	X	
1.	Rozbudowa ujęcia wody w Dobrem	<u>2007</u> 2007	422.247	<u>422.247</u> w tym: a) 168.899 c) 253.348 w tym: 211.123 EFRR 42.225 BP	X	X	X	X	X	X	010
2.	Kanalizacja w Dobrem ul. Wiejska	<u>2007</u> 2008	200.000	<u>50.000</u> a) 50.000	<u>150.000</u> a) 150.000	X	X	X	X	X	900

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY DOBRE NA LATA 2007 – 2013

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
3.	Rekultywacja I kwatery środowiska odpadów komunalnych	2008 2010	500.000	X	<u>40.000</u> a) 40.000	<u>230.000</u> a) 57.500 b) 172.500	<u>230.000</u> a) 57.500 b) 172.500	X	X	X	900
4.	Kanalizacja Dęby (do Adamskiego)	2006 2007	600.000	<u>600.000</u> w tym: a) 200.000 b) 400.000 WFOŚr.	X	X	X	X	X	X	900
5.	Oczyszczalnie przyzagrodowe	2006 2009	190.000	<u>90.000</u> w tym: a) 60.000 d) 30.000 GFOŚr	<u>50.000</u> w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	<u>50.000</u> w tym: a) 20.000 d) 30.000 GFOŚr	X	X	X	X	010
6.	Kanalizacja Przysiek	2007 2008	620.000	<u>320.000</u> w tym: a) 80.000 c) 240.000 w tym: 200.000 EFRR 40.000 BP	<u>300.000</u> w tym: a) 120.000 c) 180.000 w tym: 150.000 EFRR 30.000 BP	X	X	X	X	X	900
7.	Kanalizacja Dęby – Morawy 1,1 km	2010 2011	400.000	X	X	X	<u>200.000</u> a) 80.000 c) 120.000 w tym: 100.000 EFRR 20.000 BP	<u>200.000</u> a) 80.000 c) 120.000 w tym: 100.000 EFRR 20.000 BP	X	X	900

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY DOBRE NA LATA 2007 – 2013

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
8.	Modernizacja ujęcia wody w Krzywosądku	2008 2009	400.000	X	<u>200.000</u> w tym: a) 80.000 c) 120.000 w tym: 100.000 EFRR 20.000 BP	<u>200.000</u> w tym: a) 80.000 c) 120.000 w tym: 100.000 EFRR 20.000 BP	X	X	X	X	900
9.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Dobrem	2008 2009	200.000	X	<u>100.000</u> w tym: a) 30.000 c) 70.000 w tym: 60.000 EFRR 10.000 BP	<u>100.000</u> w tym: a) 30.000 c) 70.000 w tym: 60.000 EFRR 10.000 BP	X	X	X	X	900
II.	Rozwój bazy oświatowo-kulturalno-sportowej, administracyjnej i bezpieczeństwa.		1.355.024	<u>505.024</u> a) 229.907 c) 275.117 w tym: 235.815 EFRR 39.302 BP	<u>350.000</u> a) 334.000 c) 16.000 EFOIGR	<u>500.000</u> a) 100.000 c) 400.000 EFRR	X	X	X	X	
1.	Zakup pieca c.o na groszek do SP w Krzywosądku	2007 2007	110,000	<u>110,000</u> a) 110,000	X	X	X	X	X	X	801

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY DOBRE NA LATA 2007 – 2013

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
2.	Plac zabaw dla dzieci-tereny wiejskie	<u>2007</u> 2008	22.000	<u>2.000</u> a) 2.000	<u>20.000</u> a) 4.000 c) 16.000 EFOIGR	X	X	X	X	X	801
3.	Remont świetlicy wiejskiej w Krzywosądz	<u>2008</u> 2009	530.000	X	<u>30.000</u> a) 30.000	<u>500.000</u> a) 100.000 c) 400.000 w tym: EFRROW 400.000	X	X	X	X	801
4.	Poprawa jakości i dostępności usług edukacyjno-wychowawczych poprzez przystosowanie zaplecza technicznego PSP Dobre do standardów europejskich	<u>2005</u> 2007	393.024	<u>393.024</u> w tym: a) 117.907 c) 275.117 w tym: 235.815 EFRR 39.302 BP	X	X	X	X	X	X	801
5.	Zakup samochodu do UG	<u>2008</u> 2008	130.000	X	<u>130.000</u> w tym: a) 130.000	X	X	X	X	X	750
6.	Modernizacja dachu na SP Krzywosądz	<u>2008</u> 2008	170.000	X	<u>170.000</u> w tym: a) 170.000	X	X	X	X	X	801

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY DOBRE NA LATA 2007 – 2013

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
III	Infrastruktura wsi		5.668.000	<u>677.000</u> a) 572.000 c) 105.000 w tym: 90.000 EFRR 15.000 BP	<u>587.000</u> a) 482.000 c) 105.000 w tym: 90.000 EFRR 15.000 BP	<u>1.127.000</u> a) 297.000 c) 830.000 w tym: 480.000- EFRR 300.000- EFRR 50.000 BP	<u>1.757.000</u> a) 626.000 c) 1.131.000 w tym: 480.000- EFRR 558.000 - EFRR 93.000 BP	<u>180.000</u> a) 54.000 c) 126.000 w tym: 108.000 EFRR 18.000 BP	<u>590.000</u> a) 240.000 c) 350.000 w tym: 300.000 EFRR 50.000 BP	<u>750.000</u> a) 225.000 c) 525.000 w tym: 450.000 EFRR 75.000 BP	
1.	Droga Smarglin – Dęby 940 m.b.	<u>2007</u> 2008	300.000	<u>150.000</u> w tym: a) 45.000 c) 105.000 w tym: 90.000 EFRR 15.000 BP	<u>150.000</u> w tym: a) 45.000 c) 105.000 w tym: 90.000 EFRR 15.000 BP	X	X	X	X	X	600
2.	Droga Smarglin – Koszczały 900 m.b.	<u>2007</u> 2007	40.000	<u>40.000</u> w tym: a) 40.000	X	X	X	X	X	X	600
3.	Modernizacja drogi przy ul. Powstańców w Dobrem 250mb	<u>2007</u> 2008	90.000	<u>10.000</u> a) 10.000	<u>80.000</u> a) 80.000	X	X	X	X	X	600
4.	Droga Dęby – Ułomie 950 m.b.	<u>2007</u> 2007	90.000	<u>90.000</u> w tym: a) 90.000	X	X	X	X	X	X	600
5.	Droga Dęby (Adamski) 400 m.b.	<u>2008</u> 2008	70.000	X	<u>70.000</u> w tym: a) 70.000	X	X	X	X	X	600

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY DOBRE NA LATA 2007 – 2013

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
6.	Droga Dobre ul. Powstańców 1,0 km	<u>2010</u> 2010	250.000	X	X	X	<u>250.000</u> a) 75.000 c) 175.000 w tym: 150.000 EFRR 25.000 BP	X	X	X	600
7.	Droga Przysiek (od Wabiszaka) 2,0 km	<u>2012</u> 2012	500.000	X	X	X	X	X	<u>500.000</u> a) 150.000 c) 350.000 w tym: 300.000 EFRR 50.000 BP	X	600
8.	Chodnik w Krzywosądku	<u>2007</u> 2007	50.000	<u>50.000</u> w tym: a) 50.000	X	X	X	X	X	X	600
9.	Droga Morawy – Borowo	<u>2008</u> 2008	100.000	X	<u>100.000</u> w tym: a) 100.000	X	X	X	X	X	600
10.	Droga Bronisław – Kobielice	<u>2007</u> 2007	200.000	<u>200.000</u> w tym: a) 200.000	X	X	X	X	X	X	600
11.	Droga Smarglin (Gawroński)	<u>2007</u> 2007	100.000	<u>100.000</u> w tym: a) 100.000	X	X	X	X	X	X	600
12.	Modernizacja chodników na osiedlu w Dobrem	<u>2008</u> 2008	70.000	X	<u>70.000</u> w tym: a) 70.000	X	X	X	X	X	600
13.	Droga Koszczały – Bronisław	<u>2008</u> 2008	30.000	X	<u>30.000</u> w tym: a) 30.000	X	X	X	X	X	600

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY DOBRE NA LATA 2007 – 2013

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
14.	Droga Czołpin – Wola Bachorna 1 km (kamień)	<u>2012</u> 2012	90.000	X	X	X	X	X	<u>90.000</u> a) 90.000	X	600
15.	Droga Smarglin – Koszwały 1,2 km	<u>2013</u> 2013	250.000	X	X	X	X	X	X	<u>250.000</u> a) 75.000 c) 175.000 w tym: 150.000 EFRR 25.000 BP	600
16.	Ścieżka rowerowa Dobre – Krzywosądz 8 km	<u>2008</u> 2010	1.250.000	X	<u>50.000</u> a) 50.000	<u>600.000</u> a) 120.000 c) 480.000 EFRRROW	<u>600.000</u> a) 120.000 c) 480.000 EFRRROW	X	X	X	600
17.	Droga Dobre Kol. – Koszwały 4,1 km	<u>2009</u> 2010	1.000.000	X	X	<u>500.000</u> w tym: a) 150.000 c) 350.000 w tym: 300.000 EFRR 50.000 BP	<u>500.000</u> w tym: a) 150.000 c) 350.000 w tym: 300.000 EFRR 50.000 BP	X	X	X	600
18.	Droga Dobre Wieś – Byczyna Kol. 1,6 km	<u>2010</u> 2011	360.000	X	X	X	<u>180.000</u> w tym: a) 54.000 c) 126.000 w tym: 108.000 EFRR 18.000 BP	<u>180.000</u> w tym: a) 54.000 c) 126.000 w tym: 108.000 EFRR 18.000 BP	X	X	600

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY DOBRE NA LATA 2007 – 2013

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
19.	Droga Byczyna – Szalonki 1,8 km	<u>2013</u> 2013	500.000	X	X	X	X	X	X	500.000 a) 150.000 c) 350.000 w tym: 300.000 EFRR 50.000 BP	600
20.	Droga Bronisław 800 m.b.	<u>2010</u> 2010	200.000	X	X	X	<u>200.000</u> a) 200.000	X	X	X	600
21.	Oświetlenie dróg Modernizacja oświetlenia ulic	<u>2007</u> 2010	128.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>37.000</u> a) 37.000	<u>27.000</u> a) 27.000	<u>27.000</u> a) 27.000	X	X	X	900
IV	Bezpieczeństwo publiczne		400.000	X	X	400.000 w tym: a) 120.000 c) 280.000 w tym: 240.000 EFRR 40.000 BP	X	X	X	X	

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY DOBRE NA LATA 2007 – 2013

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Okres realizacji rozpoczęcia zakończenia	Nakłady przewidywane wg kosztorysu	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	Dział
				a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	a) środki własne b) pożyczka c) dotacja d) inne	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.	Zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego	2009 2009	400.000	X	X	400.000 w tym: a) 120.000 c) 280.000 w tym: 240.000 EFRR 40.000 BP	X	X	X	X	754
	Ogółem	X	10.955.271	2.664.271 w tym: a) 1.360.806 b) 400.000 c) 873.465 w tym: 736.938 EFRR 136.527 BP d) 30.000 GFOŚr	1.777.000 w tym: a) 1.256.000 c) 491.000 w tym: 400.000 EFRR 75.000 BP 16.000 EFOIGR d) 30.000 GFOŚr	2.607.000 w tym: a) 704.500 c) 1.700.000 w tym: 700.000 EFRR 120.000 BP 880.000 EFRROW d) 30.000 GFOŚr	2.187.000 w tym: a) 763.500 c) 1.251.000 w tym: 658.000 EFRR 113.000 BP 480.000 EFRROW	380.000 w tym: a) 134.000 c) 246.000 w tym: 208.000 EFRR 38.000 BP	590.000 w tym: a) 240.000 c) 350.000 w tym: 300.000 EFRR 50.000 BP	750.000 w tym: a) 225.000 c) 525.000 w tym: 450.000 EFRR 75.000 BP	

VIII. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dobre wdrażany będzie przez Wójta Gminy oraz przez pracowników różnych wydziałów Urzędu Gminy Dobre. Będą oni występować o środki finansowe sporządzając odpowiednie projekty i wnioski.

System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego jest realizowany w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej. Gmina korzystając ze środków finansowych funduszy strukturalnych Unii Europejskiej jest zobowiązana przestrzegać zasad i procedur wspólnotowych, które zostały określone w Rozporządzeniu z dnia 21 czerwca 1999 r. Nr 1260/1999 wprowadzającym ogólne przepisy odnośnie funduszy strukturalnych oraz rozporządzeniach odnoszących się do poszczególnych funduszy strukturalnych. Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków wg źródeł ich pochodzenia. W niektórych sytuacjach może to oznaczać, że podmiot korzystający z różnych źródeł finansowania będzie musiał sprostać wielu wymaganiom formalnym. Dotyczy to w szczególności odmiennych zasad wykorzystania środków pochodzących ze źródeł krajowych oraz środków pochodzących ze źródeł unijnych.

Instytucja wdrażająca Plan Rozwoju Lokalnego

Urząd Gminy Dobre jest odpowiedzialny za:

- kreowanie, składanie wniosków aplikacyjnych do Instytucji Zarządzających programami operacyjnymi ,
- kontrolę formalną składanych wniosków, ich zgodności z procedurami, z zapisami Planu,
- ewentualne monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów,
- zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

IX. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

Kluczowe znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji Planu posiada Wójt Gminy Dobre oraz powołany zarządzeniem Nr 57/04 Wójta Gminy Dobre z dnia 27 lutego 2004r. Zespół zadaniowy ds. rozwoju lokalnego.

Główną ich rolą będzie monitorowanie przebiegu realizacji zadań zawartych w Planie oraz ewentualne interweniowanie w przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania.

Skuteczna realizacja Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Dobre wymaga zapewnienia okresowej kontroli realizacji zadań i sukcesywnego dokonywania ich przeglądu. Proponuje się aby Rada Gminy corocznie dokonywała przeglądu realizacji projektów i zadań. Na podstawie wniosków z przeglądu realizacja planu będzie oceniana, aktualizowana i uzupełniana.